

Briselē, 2018. gada 15. jūnijā
(OR. en)

10184/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0247 (COD)

ELARG 38
COWEB 92
CFSP/PESC 578
RELEX 563
FIN 474
CADREFIN 117
CODEC 1091
POLGEN 98
MIGR 87

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 14. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 465 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (<i>IPA III</i>)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 465 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 465 *final*

Briselē, 14.6.2018
COM(2018) 465 final

2018/0247 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*)

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums būtu jāskata kā daļa no daudzgadu finanšu shēmas, kas izklāstīta Eiropas Komisijas paziņojumā “Mūsdienīgs budžets Savienībai, kas aizsargā, dod iespējas un aizstāv. Daudzgadu finanšu shēma 2021.-2027. gadam”¹. Paziņojumā ir noteiktas galvenās prioritātes un vispārīgā budžeta struktūra attiecībā uz ES ārējās darbības programmām izdevumu kategorijā “Kaimiņvalstis un pasaule”. Tas ietver Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA* III).

Šis priekšlikums paredz piemērot *IPA* III no 2021. gada 1. janvāra. Tas ir iesniegts Eiropas Savienības 27 dalībvalstīm. Priekšlikums ir saskaņā ar Apvienotās Karalistes paziņojumu par tās nodomu izstāties no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz 50. pantu Līgumā par Eiropas Savienību. Paziņojumu Eiropadome saņēma 2017. gada 29. martā.

Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā ir noteikts, ka jebkura Eiropas valsts, kas ievēro vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un apņemas sekmēt šīs vērtības, var iesniegt pieteikumu, lai to uzņem Savienībā. Eiropas valsts, kas iesniegusi pieteikumu pievienoties Savienībai, var kļūt par dalībvalsti tikai tad, kad ir apliecināts, ka tā atbilst dalības kritērijiem, kas tika noteikti Eiropadomes 1993. gada jūnija sanāksmē Kopenhāgenā (“Kopenhāgenas kritēriji”), un ar noteikumu, ka Savienība spēj integrēt jauno dalībvalsti.

Kopenhāgenas kritēriji attiecas uz:

- to iestāžu stabilitāti, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un cieņu pret minoritātēm un to aizsardzību;
- funkcionējošas tirgus ekonomikas pastāvēšanu un spēju izturēt konkurences spiedienu un tirgus konjunktūru Savienībā; kā arī
- spēju uzņemties ne tikai Līgumos paredzētās tiesības, bet arī pienākumus, tostarp pievienoties politiskās, ekonomiskās un monetārās savienības mērķiem.

Paplašināšanās procesa pamatā ir noteikti kritēriji, kā arī taisnīgi un stingri nosacījumi. Katrs kandidāts vai potenciālais kandidāts tiek vērtēts pēc tā nopelniem. Panāktā progresa novērtējuma un trūkumu uzskaites mērķis ir šiem kandidātiem vai potenciālajiem kandidātiem sniegt stimulus un vadlīnijas vajadzīgo tālejošo reformu turpināšanā. Lai paplašināšanās izredzes kļūtu par realitāti, joprojām būtiska ir stingra apņemšanās ievērot pieeju “pamatjautājumi vispirms”². Paplašināšanās process nostiprina mieru, demokrātiju un stabilitāti Eiropā un dod Eiropas Savienībai lielākas iespējas risināt globālas problēmas. Paplašināšanās procesa pārveidojošais spēks rosina tālejošas politiskas un ekonomiskas reformas paplašināšanās procesā iesaistītajiem partneriem, dodot labumu arī Eiropas

¹ COM(2018) 321 final, pieejams šādā tīmekļa vietnē:

https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/future-europe/eu-budget-future_en

² Pieveja “pamatjautājumi vispirms” sasaista tiesiskumu un pamattiesības ar divām citām izšķiroši svarīgām pievienošanās procesa jomām: ekonomikas pārvaldību, kur lielāks uzsvars likts uz ekonomikas attīstību un uzlabotu konkurētspēju, un demokrātisku iestāžu stiprināšanu un valsts pārvaldes reformu. Katrs no šiem trim pamatprincipiem ir izšķiroši svarīgs reformu procesā kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs un risina galvenos jautājumus, par kuriem iedzīvotāji pauduši bažas.

Savienībai kopumā. Virzība uz pievienošanos ir atkarīga no tā, kā katrs pieteikuma iesniedzējs ievēro Savienības vērtības, un no tā spējas veikt nepieciešamās reformas, lai pielāgotu savu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo un ekonomisko sistēmu Savienības noteikumiem, standartiem, politikas nostādnēm un praksēm.

Eiropas Komisija 2015. gada novembrī izklāstīja vidēja termiņa stratēģiju attiecībā uz ES paplašināšanās politiku³, kas joprojām ir aktuāla. Pašreizējā paplašināšanās programma attiecas uz Rietumbalkānu partneriem un Turciju. Pievienošanās sarunas ir sāktas ar šādām kandidātvalstīm: Turciju (2005. gads), Melnkalni (2012. gads) un Serbiju (2014. gads). Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir kandidāte kopš 2005. gada, savukārt Albānija kandidātes statusu ieguva 2014. gadā. Bosnija un Hercegovina (kas pieteikumu par iestāšanos Eiropas Savienībā iesniedza 2016. gada februārī) un Kosova* (ar kuru noslēgtais Stabilizācijas un asociācijas nolīgums stājās spēkā 2016. gada aprīlī) ir potenciālās kandidātes. Eiropas Komisija 2018. gada 17. aprīlī ieteica Padomei sākt pievienošanās sarunas ar bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku un Albāniju, ņemot vērā panākto progresu. Tas ļautu saglabāt un kāpināt pašreizējo reformu dinamiku.

Eiropas Komisija savā nesenajā paziņojumā “Ticama paplašināšanās perspektīva Rietumbalkāniem un padziļināta ES iesaiste šajā reģionā”⁴ atkārtoti apstiprināja noteiktas, uz sasniegumiem balstītas Rietumbalkānu izredzes dalībai ES. Tas ir spēcīgs pamudinājums visam Rietumbalkānu reģionam un ES saistību apliecinājums attiecībā uz reģiona nākotni Eiropā.

Komisija ir uzturējusi atklātu un konstruktīvu dialogu ar Turciju un izmanto ikvienu iespēju, lai uzsvērtu, ka Turcijas paustā apņemšanās par tās pievienošanos ES ir saskaņota ar attiecīgiem pasākumiem un reformām. Tā arī vēlas turpināt sadarbību ar Turciju vairākās svarīgās kopīgu interešu jomās. Tās ietver tirdzniecības un ekonomiskās attiecības, enerģētiku, transportu, migrāciju un patvērumu, ārpolitiku, drošību un terorisma apkarošanu.

Šā regulas priekšlikuma pamatā ir trīs galvenie elementi.

- Attiecībā uz 2021.–2027. gadu *IPA* III būtu skaidri jāiekļauj jaunā Rietumbalkānu stratēģijā, un tam būtu jāatspoguļo norises attiecībās ar Turciju. *IPA* III atspoguļo šīs jaunās stratēģijas mērķus, lai:
 - maksimāli palielinātu stratēģijā izklāstīto pamatiniciatīvu ietekmi;
 - atbalstītu pārveides procesu Rietumbalkānos nākamajā periodā;
 - īstenotu stabilas ekonomisko reformu programmas; kā arī
 - atkal pievērstos reformām, kas nepieciešamas dalībai ES nākotnē.
- Rietumbalkānu stratēģijā ir norādīts iespējamais pievienošanās datums attiecībā uz vismaz dažām kandidātvalstīm ar stingru noteikumu, ka jābūt izpildītiem visiem nosacījumiem. Ir jābūt pieejamiem finanšu līdzekļiem, lai atbalstītu sagatavošanās darbus un ieguldījumus, kas nepieciešami pirmspievienošanās gados. Tā paredz arī nodrošināt pakāpenisku un vienmērīgu pāreju no pirmspievienošanās statusa uz

³ COM(2015) 611 final, pieejams šādā tīmekļa vietnē:

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20151110_strategy_paper_en.pdf

* Šis nosaukums neskar nostāju par Kosovas statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

⁴ COM(2018) 65 final, pieejams šādā tīmekļa vietnē:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52018DC0065>

dalībvalsts statusu. Tajā arī prasīts partneriem attīstīt vajadzīgās spējas ES fondu apgūšanai, jo īpaši lauksaimniecības un kohēzijas politikas īstenošanai.

- Joprojām turpinās *IPA* II īstenošana, un būtu jāsaglabā šā procesa nepārtrauktība.

Attiecībā uz politiskajām prioritātēm *IPA* III pamatā būs galvenās prioritātes, kas noteiktas attiecīgajā paplašināšanās politikā un stratēģijas dokumentos. Tās ir šādas: tiesiskums, pamattiesības un pārvaldība; sociālekonomiskā attīstība; Savienības politika un *acquis*; cilvēku savstarpējie kontakti, samierināšana, labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība. Lai gan šīs prioritātes jau bija noteiktas *IPA* II, citi svarīgi uzdevumi, piemēram, migrācija, drošība, vides aizsardzība un klimata pārmaiņas, priekšlikumā ir iekļauti redzamākā veidā.

- **Atbilstība spēkā esošajiem politikas noteikumiem**

Komisija vienlaikus ierosina vērīnīgi racionalizēt ārējās finansēšanas instrumentus. Tomēr pirmspievienšanās instrumenta mērķi joprojām būtiski atšķiras no Savienības ārējās darbības vispārīgajiem mērķiem, jo *IPA* mērķis ir sagatavot partnerus un atbalstīt to pievienošanās procesu. Tāpēc ir svarīgi saglabāt īpašu instrumentu paplašināšanās politikas atbalstam, vienlaikus nodrošinot, ka tas papildina Savienības ārējās darbības vispārīgos mērķus un it īpaši Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta (KASSSI)⁵ mērķus.

Šis priekšlikums ļaus Savienībai turpināt īstenot pirmspievienšanās mērķus. Līdzīgi pašreizējiem ārējās finansēšanas instrumentiem *IPA* III joprojām vajadzētu būt pilnvarojuma regulai, kurā noteikti mērķi, kas jāsasniedz, veicot pievienošanās priekšdarbus, vienlaikus sekmējot palīdzības pielāgošanu katra kandidāta vajadzībām.

Kā uzsvērts starpposma pārskatīšanas ziņojumā par ārējās darbības instrumentiem⁶, *IPA* II ir kalpojis savam mērķim un ir uzskatīts par atbilstīgu. Tādēļ ir ierosinātas tikai nelielas izmaiņas. Galvenās izmaiņas ir tādas, ka mērķi būtu jāpārstrukturē saskaņā ar snieguma novērtējuma vispārējo mērķi.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem**

Īstenojot šo regulu, ir jānodrošina saskaņotība ar citiem attiecīgajiem Savienības politikas virzieniem un programmām.

Ar šo priekšlikumu tiks turpināta pirmspievienšanās kā ārējās darbības politikas būtiska elementa pozicionēšana. *IPA* III arī turpmāk būs cieši saistīts ar citām ārējās darbības programmām.

Paplašināšanās process paplašina ES iekšpolitiku, attiecinot to arī uz paplašināšanās partneriem. Cita starpā tas veicina:

- iekšējā tirgus, Eiropas tiesiskuma un brīvības telpas un Eiropas enerģētikas un transporta tīklu paplašināšanos;
- darbvietu radīšanu, prasmju pilnveidošanu, izglītību un sociālo iekļaušanu un nabadzības mazināšanu;
- vides aizsardzību un pārrobežu piesārņojuma samazināšanu;

⁵ C(2018) 460 final, Priekšlikums regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu.

⁶ Ārējās finansēšanas instrumentu starpposma pārskatīšana — https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-instrument-pre-accession-assistance-ipa-ii-draft-report_en

- saskaņošanu ar kopējo lauksaimniecības politiku un kopējo zivsaimniecības politiku;
- centienus dažādot enerģijas avotus un panākt energoapgādes drošību, tostarp atjaunojamās enerģijas attīstību, energoefektivitātes veicināšanu un pāreju uz aprites ekonomiku, uzlabot noturību pret katastrofām, riska novēršanu un katastrofu pārvarešanu; kā arī
- centienus panākt integrētāku un stratēģisku pieeju jūrniecības politikai, zinātnes izcilībai un digitalizācijas programmai.

Turklāt konverģencei ar Savienības politiku un tiesību aktiem klimata jomā būtu jānodrošina paplašināšanās partneriem ievērojami ieguvumi, veicinot zemas oglekļa emisijas attīstību un videi draudzīgāku darbavietu radīšanu reģionā, kas lielā mērā pakļauts klimata pārmaiņu ietekmei.

Komisijas priekšlikumā par 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu ir noteikts daudz vērienīgāks uzdevums attiecībā uz klimata jautājumu iekļaušanu visās ES programmās, klimata mērķu sasniegšanai kopumā paredzot atvēlēt 25 % no ES izdevumiem. *IPA* III devumam minētā vispārējā mērķa sasniegšanā tiks sekots, izmantojot ES klimata marķiera sistēmu atbilstīgā iedalījuma līmenī, tai skaitā izmantojot precīzākas metodikas, ja tādas būs pieejamas. Komisija turpinās reizi gadā iesniegt informāciju par saistību apropriācijām gada budžeta projekta kontekstā.

Lai palīdzētu pilnvērtīgi izmantot programmas potenciālu klimata mērķu sasniegšanā, Komisija centīsies apzināt attiecīgās darbības programmas sagatavošanas, īstenošanas, pārskatīšanas un izvērtēšanas gaitā.

Tādējādi programma centīsies nodrošināt papildināmību ar dažādām Savienības programmām. Tās ietver:

- iekšējās politikas programmas (sinerģija ar politiku drošības, migrācijas, pētniecības un inovācijas, vides un klimata pasākumu, savienojamības un enerģētikas jomā); kā arī
- Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu, saglabājot kopīgu noteikumu kopumu, kas piemērojams visiem ārējās finansēšanas instrumentiem, un kopīgu ieguldījumu komponenti un vienkāršojot ārējās finansēšanas instrumentu ieguldījumu “Erasmus” ārējās dimensijas atbalstam.

I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem arī turpmāk būtu jāgūst labums no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta tematiskajām programmām, jo īpaši cilvēktiesību atbalstam.

Turklāt *IPA* vajadzētu būt iekļautam Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulā izklāstītajā Eiropas Fondā ilgtspējīgai attīstībai plus un jāpalīdz nodrošināt ārējās darbības garantijai vajadzīgo uzkrājumu attiecībā uz I pielikumā uzskaitīto saņēmēju darbībām. Ārējās darbības garantijai, ko finansē ar šo regulu un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu, būtu jāattiecas arī uz makrofinansiālās palīdzības sniegšanu, lai risinātu I pielikumā minēto saņēmēju un citu attiecīgo valstu maksājumu bilances krīzes. Garantijas ārējai darbībai makrofinansiālajai palīdzībai paredzētajam uzkrājumam vajadzētu būt samērīgam ar politiskajām problēmām un ekonomisko nestabilitāti, kas jārisina šajās valstīs, par atskaites punktu izmantojot gada aizdevumu apjomu, par ko panākta vienošanās daudzgadu finanšu shēmas 2014.–2020. gadam

vidusposma novērtēšanā. Šim neplānojamajam atbalstam būtu jāpapildina citi palīdzības veidi, kas noteikti šajā regulā.

Slēdzot stabilizācijas un asociācijas nolīgumus un citus nolīgumus ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, Savienība aktīvi rosina paplašināšanās procesā iesaistītos partnerus izveidot konkurences režīmu.

ES darba kārtībā svarīgs uzdevums ir padarīt Eiropu drošāku. Pirmspievienošanās finansiālās palīdzības labāka stratēģiskā orientācija palīdzēs atbalstīt paplašināšanās procesā iesaistītos partnerus, lai tie varētu novērst un apkarot organizēto noziedzību un korupciju un stiprināt savu tiesībsardzības un migrācijas kontroles spēju, tostarp robežu pārvaldības spēju.

Paplašināšanās padara Savienību ietekmīgāku un pamanāmāku starptautiskā līmenī. Pievienošanās process, kurā piedalās Rietumbalkāni un Turcija, paplašina Savienības intereses un ietekmi Vidusjūras un Melnās jūras reģionā, kā arī Donavas baseina reģionā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Paplašināšanās politika ir balstīta uz Līguma par Eiropas Savienību 21. pantu. Minētajā pantā noteikts, ka “Savienības starptautiskās darbības virzītājspēks ir principi, kuri ir iedvesmojuši tās izveidi, attīstību un paplašināšanos un kuras tā tiecas veicināt visā pasaulē, proti, demokrātija, tiesiskums, universāls un nedalāms cilvēktiesību un pamatbrīvību princips, cilvēka cieņas neaizskaramība, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību ievērošana”.

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 212. panta 2. punkts.

• Subsidiaritāte

Pirmspievienošanās palīdzības instruments ir vienīgais instruments, kura mērķis ir sagatavot kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis dalībai Savienībā. Šo mērķi var pienācīgi sasniegt tikai Savienības līmenī.

Pirmspievienošanās palīdzības pievienotā vērtība ir arī tās izmantoto instrumentu tvērums. *Twinning* un *TAIEX* (Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas instruments) iniciatīvu intensīva izmantošana sniedz *IPA* saņēmējiem konkrētu dalībvalstu zinātību, lai palīdzētu risināt to īpašās vajadzības. Ilgtermiņa attiecību veidošana ar līdzīgu dalībvalsts partneriastādi ir konkrēts *Twinning* rezultāts.

Ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu tiek aktīvi veicināta teritoriālā sadarbība, piemēram, izmantojot pārrobežu programmas, starpvalstu un starpreģionu sadarbības programmas un makroreģionālās stratēģijas. Pievienotā vērtība ir acīmredzama: samierināšana un palāvības veicināšana Rietumbalkānos, ģeogrāfisko un kultūras šķēršļu pārvarēšana un labu kaimiņattiecību veidošana. Šie joprojām ir paplašināšanās procesa galvenie aspekti, kam pievēršas vienīgi Savienības programmas, nevis citi līdzekļu devēji.

• Proporcionalitāte

Atbilstīgi proporcionalitātes principam ierosinātajā regulā paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams tās mērķu sasniegšanai.

3. RETROSPEKTĪVO IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Retrospektīvi izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta II (*IPA II*) starpposma pārskatīšana tika veikta 2016. gada beigās. Lai gan īstenošana vēl bija agrīnā posmā, ārējā novērtējumā bija secināts, ka *IPA II* ir sasniedzis savus mērķus attiecībā uz Savienības prioritātēm un līdzekļu saņēmēju vajadzībām. Izvērtēšanas ziņojumā bija uzsvērts, ka *IPA II* ir kļuvis stratēģiskāks nekā iepriekšējais instruments. Attiecībā uz prioritātēm tas arvien vairāk koncentrējas uz:

- svarīgu reformu, t. i., paplašināšanās stratēģijas trīs pamatprincipu (tiesiskuma un pamattiesību, demokrātisku iestāžu stiprināšanas, valsts pārvaldes reformas un ekonomikas pārvaldības) veicināšanu; kā arī
- reformu rezultātiem, pateicoties rezultātu satvara ieviešanai.

IPA II ir arī apliecinājis savu spēju elastīgi reaģēt uz jaunām krīzes situācijām un problēmām (piemēram, plūdiem, migrāciju un drošības jautājumiem).

IPA II ir palielinājis uzsvaru uz sniegumu un rezultātiem, tomēr ir iespējami uzlabojumi: rādītāju kvalitātes jomā, uzraudzības un izvērtēšanas satvara izstrādāšanā vietējā līmenī un saņēmēju datu vākšanas kvalitātes jomā.

Ziņojumā tika arī uzsvērts, ka *IPA II* efektīvi papildina citu instrumentu, jo īpaši Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta (*EIDHR*) un Stabilitātes un miera veicināšanas instrumenta (*IcSP*), darbības. Tomēr būtu jāuzlabo koordinēšana gan plānošanas, gan programmu izstrādes posmā.

Lai ņemtu vērā starpposma pārskatīšanas rezultātus, *IPA III* darbībai vajadzētu balstīties uz sniegumu. Paredzēts, ka, izmantojot stratēģiskāku plānošanu, priekšlikums ļaus labāk orientēt kopējo piešķirto finansējumu, kas atspoguļo līdzekļu saņēmēju saistības un progresu reformu īstenošanā. Tas arī ļaus elastīgāk reaģēt uz jaunām problēmām.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām notika plašāka mēroga apspriešanās ietvaros, kuras rezultāti tika ņemti vērā visu ārējās darbības instrumentu starpposma pārskatīšanu. Notika trīs veidu apspriešanās ar ieinteresētajām personām. Vērtētāji veica apmēram 1000 strukturētas vai daļēji strukturētas intervijas ar ES ierēdņiem un ES iestāžu, dalībvalstu un partneru pārstāvjiem. Ar dalībniekiem no Eiropas Parlamenta, Padomes darba grupām, dalībvalstu komitejām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vietējām iestādēm tika rīkoti vairāki tehniski darbsemināri, lai iepazīstinātu ar novērtējuma projektiem un apspriestu tos. 2017. gada sākumā tika rīkota atklāta sabiedriskā apspriešana. Tās mērķis bija apkopot ieinteresēto personu atsauksmes par instrumentu novērtējumu konstatējumiem, kas izriet no izvērtējumiem un ārējās darbības instrumentiem laikposmam pēc 2020. gada.

Aptaujāto ieinteresēto personu galvenie vēstījumi ir šādi.

- Elastība: ieinteresētās personas piekrita, ka jaunajiem finansēšanas instrumentiem vajadzētu būt elastīgākiem, lai reaģētu uz neparedzētām problēmām un krīzēm. Jo īpaši tās uzsvēra, ka ir nepieciešams atvieglot līdzekļu pārvietošanu starp reģioniem un starp atbalsta procedūrām. Tomēr tika arī uzsvērts, ka elastības palielināšana nedrīkstētu vājināt paredzamību, partneru atbildību vai uzsvaru uz ilgtermiņa

attīstības mērķu sasniegšanu. Daži respondenti uzskatīja, ka elastību un paredzamību nodrošinātu pietiekamas nepiešķirtās rezerves.

- **Saskaņotība:** ieinteresētās personas uzskatīja, ka ir nepieciešams nodrošināt lielāku saskaņotību starp Savienības iekšējo un ārējo politiku, kā arī starp pašiem ārējiem instrumentiem. Vairums ieteica Savienībai uzņemties vadošo lomu papildināmības uzlabošanā starp dažādām ieinteresētajām personām gan Savienībā, gan ārpus tās.
- **Vienkāršošana:** Savienība tika stingri mudināta vēl vairāk vienkāršot instrumentu vispārējo struktūru. Savienībai būtu arī jāturpina centieni vienkāršot sarežģītas administratīvās un finanšu procedūras.
- **Sviras efekts:** ieinteresētās personas bija vienprātis, ka inovatīviem finanšu instrumentiem var būt liela nozīme publiskā un privātā finansējuma piesaistīšanā Savienības ārējai palīdzībai.

Šis priekšlikums regulai, ar ko izveido *IPA* III, sniedz atbildi uz lielāko daļu jautājumu, par kuriem bažas paudušas ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriedes.

- Tas ievieš lielāku elastību, jo partneru piešķirumi netiek noteikti jau no paša sākuma. *IPA* plānošanas satvarā būtu jāņem vērā mainīgās vajadzības, un tam būtu jānodrošina līdzsvars starp prognozējamību un uz rezultātiem balstītu finansējumu.
- Ārējās darbības instrumentu jaunā struktūra veicinās saskaņotību un sinerģiju starp *IPA* III un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu. Jo īpaši tas attiecas uz tematisko un ātrās reaģēšanas elementu, kas būtu jāizmanto iniciatīvām, kuru mērķus nevar efektīvi īstenot ģeogrāfisko programmu ietvaros.
- *IPA* III būtu arī turpmāk jāizmanto starptautisko finanšu iestāžu un citu partneru, tostarp privātā sektora, sviras potenciāls. Tā vispārējais rezultātu satvars tiks pastiprināts un vienkāršots.

- **Ārējo ekspertu zināšanas**

Starpposma pārskatīšanas ziņojums (publicēts 2017. gada decembrī) un ar to saistītie dienestu darba dokumenti⁷ par ārējās darbības instrumentiem lielā mērā balstījās uz vairākiem neatkarīgiem novērtējuma ziņojumiem, kas sagatavoti 2016. –2017. gadā (par katru instrumentu, tostarp Pirmspievienošanās instrumentu, tika veikts viens novērtējums).

Tajā pašā laikā Komisija arī pasūtīja neatkarīgu ziņojumu, lai gūtu ieskatu par starpposma pārskatīšanas ziņojumā iekļauto ārējās darbības instrumentu kopumu un izdarītu svarīgus secinājumus un atziņas⁸.

- **Ietekmes novērtējums**

2018. gadā Komisija veica ietekmes novērtējumu, kurā analizēja, kurus ārējās darbības instrumentus varētu racionalizēt un ietvert vienā visaptverošā instrumentā.

⁷ Starpposma pārskatīšanas ziņojums un saistītie dienestu darba dokumenti ir pieejami šādā tīmekļa vietnē:
https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

⁸ Saskaņotības ziņojums pieejams šādā tīmekļa vietnē:
https://ec.europa.eu/europeaid/coherence-report-insights-external-evaluation-external-financing-instruments_en

Ietekmes novērtējumā tika analizēta pašreizējo instrumentu, proti, Attīstības sadarbības instrumenta, Eiropas Attīstības fonda, Eiropas kaimiņattiecību instrumenta, Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumenta, Stabilitātes un miera veicināšanas instrumenta, Instrumenta sadarbībai kodoldrošības jomā un Partnerības instrumenta, racionalizācijas ietekme. Tajā tika secināts, ka Pirmspievienošanās palīdzības instrumentam būtu jāpaliek patstāvīgam instrumentam.

Regulējuma kontroles padome 2018. gada 27. aprīlī izdeva pozitīvu atzinumu ar atrunām par ietekmes novērtējumu.

Galvenās atrunas attiecās uz ierosināto Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un jo īpaši uz tā pārvaldības struktūru, pamatojumu vairāku instrumentu apvienošanai vienā, EAF iekļaušanas ES budžetā ietekmi uz finansējumu un politiku, finansējuma bāzi, prioritāšu noteikšanu un iespējamu norobežošanu, kā arī uz uzraudzības un izvērtēšanas sistēmu. Ietekmes novērtējums tika attiecīgi grozīts, lai risinātu Regulējuma kontroles padomes norādītās problēmas. Jāatzīmē, ka neviena no Regulējuma kontroles padomes norādītajām atrunām neattiecas uz ierosināto regulu, ar ko izveido *IPA* III, vai tās mijiedarbību ar plašāko instrumentu.

• **Vienkāršošana**

Šis priekšlikums paredz minimālas izmaiņas pašreizējā regulā. Tālāk norādīts, kā tas palīdzēs sasniegt vispārējo vienkāršošanas mērķi.

- Tas nodrošinās saskaņotību ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu. (Tematiskās programmas tiks izmantotas papildus ģeogrāfiskajām programmām, un tās balstīsies uz garantiju ārējām darbībām, kas izveidota šā instrumenta ietvaros).
- Tas turpinās piemērot vienotu noteikumu kopumu attiecībā uz ārējām darbībām, izmantojot finanšu noteikumus, kas izklāstīti Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā (iepriekš iekļauti atsevišķā regulā par kopīgiem īstenošanas noteikumiem attiecībā uz ārējām darbībām). Iespēju robežās tas balstīsies uz Finanšu regulu.
- Īstenošanas laikā veiktā plānošanas pieejas maiņa samazinās Komisijas pieņemto uz partnerību balstīto programmu skaitu. Tas nodrošinās arī vienkāršošanu saņēmējiem, kuri spēs reaģēt uz noteiktajām prioritātēm, izmantojot savus stratēģiskos dokumentus, kā arī garantēs šo saņēmēju lielāku atbildību.

• **Pamattiesības**

IPA III politiskās prioritātes balstīsies uz galvenajām prioritātēm, kas noteiktas attiecīgajā paplašināšanās politikā un stratēģijas dokumentos, un īpaša uzmanība tiks pievērsta tiesiskuma un pamattiesību ievērošanai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Eiropas Komisija 2018. gada 2. maija paziņojumā⁹ ierosināja piešķirt 14 500 000 000 EUR (faktiskajās cenās) jaunajam Pirmspievienošanās palīdzības instrumentam 2021.–2027. gadam.

⁹ COM (2018) 321 final, 2.5.2018.

Plašāk izstrādāts šā priekšlikuma finansiālās ietekmes atspoguļojums ir sniegts tiesību akta finanšu pārskatā, kas pievienots šim priekšlikumam.

5. CITELEMENTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Lai novērstu strukturālus kavējumus līgumu slēgšanā un īstenošanā un pakāpeniski neitralizētu pašreizējo kavējumu sekas, īstenošana būs jāpātrina, jo īpaši pirmajos gados. Īpašu uzmanību Komisija pievērsīs netiešai pārvaldībai kopā ar saņēmējiem. Starpposma pārskatīšana liecina, ka, lai gan ietekme saistībā ar lielāku atbildību tiek uzskatīta par pozitīvu, līgumu slēgšanas rādītāji ir bijuši vāji un ir bijusi ilgstoša kavēšanās īstenošanā, jo īpaši Turcijā.

Uzraudzība tiks veikta, pamatojoties uz priekšlikumā noteiktajiem rādītājiem. Tiks definēti attiecīgie snieguma rādītāji, un tie tiks iekļauti *IPA* plānošanas satvarā, turklāt ES līdzekļu saņēmējiem tiks noteiktas samērīgas ziņošanas prasības. Izvērtējot *IPA* III palīdzības rezultātus, kā atsauces punktu ņems vērā ziņojumus par paplašināšanos. Snieguma ziņošanas sistēmai būtu jānodrošina, ka īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi.

Komisija regulāri uzraudzīs savas darbības un pārskatīs progresu, kas panākts ceļā uz rezultātu sasniegšanu. Atbilstīgi Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīguma¹⁰ 22. un 23. punktam, kuros visas trīs iestādes apstiprināja, ka spēkā esošo tiesību aktu un politikas izvērtēšanai būtu jāveido pamats ietekmes novērtējumiem attiecībā uz turpmākās rīcības iespējām, Komisija veiks starpposma un galīgo izvērtēšanu. Novērtējumos tiks izvērtēta instrumenta ietekme, pamatojoties uz attiecīgajiem rādītājiem un mērķiem un sīki izstrādātu analīzi par to, cik lielā mērā instrumentu var uzskatīt par būtisku, lietderīgu, efektīvu, vai tas dod pietiekamu ES pievienoto vērtību un saskan ar ES politiku citās jomās. Novērtējumos tiks ņemta vērā gūtā pieredze, lai noteiktu trūkumus/problēmas vai iespējas veikt turpmākus uzlabojumus darbībām vai to rezultātiem un palīdzētu pēc iespējas veicināt rezultātu izmantošanu/ietekmi.

Novērtējumu secinājumus, kā arī apsvērumus paziņos Eiropas Parlamentam un Padomei.

• **Konkrētu priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Iespēju robežās šajā priekšlikumā ir ievērota struktūra, kas līdzinās citu Savienības programmu struktūrai. Turklāt tajā priekšroka ir dota vienotam noteikumu kopumam attiecībā uz ārējām darbībām. Pašlaik tas tiek nodrošināts ar ārējo darbību kopīgajiem īstenošanas noteikumiem, kuri ir iekļauti Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā. Lai saglabātu vienkāršošanas sniegtos ieguvumus, priekšlikumā ir maksimāli ieviestas saistes norādes uz Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu.

I nodaļā ir definēta instrumenta darbības joma un noteiktas definīcijas, mērķi, budžets un virkne programmām kopīgu noteikumu. Definīcijas ir saskaņotas ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu, un īpaša uzmanība ir pievērsta tam, lai izvairītos no dublēšanās ar Finanšu regulu. Mērķi joprojām lielā mērā ir līdzīgi tiem, kuri izvirzīti iepriekšējā *IPA* II, tikai tie ir strukturēti saskaņotākā veidā, lai atspoguļotu vispārējo

¹⁰ 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu; OJ L 123, 12.5.2016., 1.–14. lpp.

nolūku izstrādāt uz darbības rezultātiem balstītu budžetu, kurā konkrētie mērķi ir saskaņoti ar budžeta piešķirumiem (sadaļām). Budžets ir norādīts kā kopējā summa nolūkā saglabāt pēc iespējas lielāku elastību. Šā noteikuma izņēmums ir norāde par maksimālo izdevumu apjomu, kas paredzēts pārrobežu programmās; mērķis ir saglabāt pašreizējo izdevumu apjomu. Programmu kopīgie noteikumi sekmē vispārējā vienkāršošanas mērķa īstenošanu, skaidri norādot, kurš vienotais noteikumu kopums ir piemērojams gadījumā, kad *IPA* III dod ieguldījumu citās programmās.

II nodaļa nodrošina atbilstību vispārējam politikas satvaram. Tajā ir arī pausta apņemšanās cieši sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu saskaņotību un līdzekļu devēju vispārējo koordināciju.

III nodaļā ir izklāstīti dažādie īstenošanas posmi, sākot no *IPA* III plānošanas satvara izstrādes un beidzot ar gada un daudzgadu rīcības plānu un pasākumu pieņemšanu. *IPA* plānošanas satvarā uzmanība ir pievērsta mērķu īstenošanā panāktajiem rezultātiem, nevis piešķirumiem partneriem. Palīdzība arī turpmāk būs vērsta uz saņēmēju konkrēto situāciju un pielāgota tai. Tomēr piekļuve finansējumam būtu jābalsta ne tikai uz taisnīgas daļas principu, bet arī uz tādiem kritērijiem kā projekta/programmas gatavība, paredzamā ietekme un progress attiecībā uz tiesiskumu, pamattiesībām un pārvaldību. Tādējādi rezultātu atalgojuma mehānisms ir integrēts kopējos piešķirumos.

Priekšlikumā ir saglabāts vienots noteikumu kopums gada un daudzgadu plānu pieņemšanai, kā noteikts Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā. Nepastāv būtiskas izmaiņas noteikumos, kas iepriekš ietilpa kopīgajos īstenošanas noteikumos attiecībā uz ārējām darbībām.

Priekšlikuma IV nodaļā ir izklāstīti atbilstības noteikumi, kas iepriekš bija noteikti kopīgajos īstenošanas noteikumos attiecībā uz ārējām darbībām.

V nodaļā ir noteikts, ka saskaņā ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu sniegtā budžeta garantija aptvers arī *IPA* III saņēmējus. Saskaņā ar *IPA* III noteiktā finanšu instrumentu pārvaldība, jo īpaši Rietumbalkānu ieguldījumu sistēma, arī turpmāk attieksies uz garantijas aptvertajām darbībām.

VI nodaļā ir izklāstīta uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība, uz kuru arī turpmāk vajadzētu attiekties kopīgajam noteikumu kopumam, kā noteikts [Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā].

VII nodaļā ir izklāstīti nobeiguma un pārejas noteikumi. Jo īpaši, lai izvairītos no traucējumiem, *IPA* II arī turpmāk piemēros darbībām, ko finansē ar šo regulu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹¹,
 ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹²,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

- (1) Regula (ES) Nr. 231/2014¹³ zaudēs spēku 2020. gada 31. decembrī. Lai saglabātu Savienības ārējo darbību efektivitāti, būtu jāturpina piemērot ārējās palīdzības plānošanas un sniegšanas satvaru.
- (2) Pirmspievienošanās instrumenta mērķi ievērojami atšķiras no Savienības ārējās darbības vispārējiem mērķiem, jo šā instrumenta uzdevums ir sagatavot I pielikumā uzskaitītos saņēmējus turpmākai dalībai Savienībā un atbalstīt to pievienošanās procesu. Tāpēc ir svarīgi ieviest īpašu instrumentu paplašināšanās atbalstam, vienlaikus nodrošinot, ka tas papildina Savienības ārējās darbības vispārīgos mērķus un it īpaši Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta mērķus.
- (3) Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā ir noteikts, ka jebkura Eiropas valsts, kas ievēro vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības, un apņemas sekmēt šīs vērtības, var iesniegt pieteikumu, lai to uzņem Savienībā. Eiropas valsts, kas iesniegusi pieteikumu pievienoties Savienībai, var kļūt par dalībvalsti tikai tad, kad ir apliecināts, ka tā atbilst dalības kritērijiem, kas tika noteikti Eiropadomes 1993. gada jūnija sanāsmē Kopenhāgenā ("Kopenhāgenas kritēriji"), un ar noteikumu, ka Savienība spēj integrēt jauno dalībvalsti. Kopenhāgenas kritēriji attiecas uz to iestāžu stabilitāti, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību, uz funkcionējošas tirgus ekonomikas pastāvēšanu, kā arī uz spēju izturēt konkurences spiedienu un tirgus spēkus Savienībā un uz spēju uzņemties ne tikai Līgumos paredzētās tiesības, bet arī pienākumus, tostarp pievienoties politiskās, ekonomiskās un monetārās savienības mērķiem.

¹¹ OV C , , lpp.

¹² OV C , , lpp.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 231/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA II) (OV L 77, 15.3.2014., 11. lpp.).

- (4) Paplašināšanās procesa pamatā ir noteikti kritēriji, kā arī taisnīgi un stingri nosacījumi. Katrs saņēmējs tiek novērtēts, pamatojoties uz nopelniem. Panāktā progresa novērtējuma un trūkumu uzskaites mērķis ir I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem sniegt stimulus un vadlīnijas vajadzīgo tālejošo reformu turpināšanā. Lai paplašināšanās izredzes kļūtu par realitāti, joprojām būtiska ir stingra apņemšanās ievērot principu “pamatjautājumi vispirms”¹⁴. Virzība uz pievienošanos ir atkarīga no tā, kā katrs pieteikuma iesniedzējs ievēro Savienības vērtības, un no tā spējas veikt nepieciešamās reformas, lai pielāgotu savu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo un ekonomisko sistēmu Savienības noteikumiem, standartiem, politikas nostādņām un praksēm.
- (5) Savienības paplašināšanās politika ir ieguldījums Eiropas mierā, drošībā un stabilitātē. Tā nodrošina plašākas ekonomiskās un tirdzniecības iespējas, kas sniedz abpusēju ieguvumu gan Savienībai, gan valstīm, kuras vēlas kļūt par tās dalībvalstīm. Potenciālās dalības Savienībā iespējai piemīt transformējoša ietekme, un tā rada pozitīvas izmaiņas demokrātijā, politikā, ekonomikā un sabiedrībā.
- (6) Eiropas Komisija savā paziņojumā “*Ticama paplašināšanās perspektīva Rietumbalkāniem un padziļināta ES iesaiste šajā reģionā*”¹⁵ atkārtoti apstiprināja noteiktas, uz sasniegumiem balstītas Rietumbalkānu izredzes dalībai ES. Tas ir spēcīgs pamudinājums visam Rietumbalkānu reģionam un ES saistību apliecinājums attiecībā uz reģiona nākotni Eiropā.
- (7) Palīdzībai vajadzētu tikt sniegtai saskaņā ar Savienības noslēgtajiem nolīgumiem ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Atbalstam vajadzētu būt vērstam galvenokārt uz palīdzību I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem stiprināt demokrātiskās iestādes un tiesiskumu, reformēt tiesu sistēmu un valsts pārvaldi, ievērot pamattiesības un veicināt dzimumu līdztiesību, iecietību, sociālo iekļaušanu un diskriminācijas novēršanu. Palīdzībai būtu arī jāatbalsta galvenie principi un tiesības, kas noteikti Eiropas sociālo tiesību pīlārā¹⁶. Sniedzot palīdzību, būtu jāturpina atbalstīt minēto saņēmēju centieni sekmēt reģionālu, makroreģionālu un pārrobežu sadarbību, kā arī teritoriālo attīstību, tostarp īstenojot Savienības makroreģionālās stratēģijas. Palīdzībai būtu arī jāveicina saņēmēju ekonomiskā un sociālā attīstība un ekonomikas pārvaldība, atbalstot gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes programmu, tostarp īstenojot reģionālo attīstību, lauksaimniecības un lauku attīstību, sociālo un nodarbinātības politiku un digitālās ekonomikas un sabiedrības attīstību, kas atbilst arī pamatiniciatīvai “Digitalizācijas programma Rietumbalkāniem”.
- (8) Savienībai būtu jāsniedz atbalsts pārejai uz tādu pievienošanos, kas, pamatojoties uz pieredzi, dotu ieguvumu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Šajā sadarbībā īpaša uzmanība būtu jāpievērš tās pieredzes apmaiņai, kuru dalībvalstis guvušas reformu procesā.

¹⁴ Pieeja “pamatjautājumi vispirms” sasaista tiesiskumu un pamattiesības ar divām citām izšķiroši svarīgām pievienošanās procesa jomām: ekonomikas pārvaldību, kur lielāks uzsvars likts uz ekonomikas attīstību un uzlabotu konkurētspēju, un demokrātisku iestāžu stiprināšanu un valsts pārvaldes reformu. Katrs no šiem trim pamatprincipiem ir izšķiroši svarīgs reformu procesā kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs risina galvenos jautājumus, par kuriem iedzīvotāji pauduši bažas.

¹⁵ COM(2018) 65 final, pieejams šādā tīmekļa vietnē: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf

¹⁶ Eiropas Parlaments, Padome un Komisija 2017. gada 17. novembrī Ģēteborgas sociālajā samītā par taisnīgām darbvietām un izaugsmi proklamēja Eiropas sociālo tiesību pīlāru.

- (9) Uzlabota stratēģiskā un operatīvā sadarbība drošības jomā starp Savienību un I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir būtiska, lai efektīvi un produktīvi risinātu drošības un terorisma draudus.
- (10) Ir svarīgi vēl vairāk pastiprināt sadarbību migrācijas, tostarp robežu pārvaldības, jomā, nodrošinot piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai, apmainoties ar informāciju, stiprinot migrācijas sniegtos ieguvumus attīstībai, atvieglinot likumīgo migrāciju un darbaspēka migrāciju, pastiprinot robežkontroli un turpinot mūsu centienus cīņā pret neatbilstīgo migrāciju, cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu.
- (11) Tiesiskuma stiprināšana, tostarp cīņa pret korupciju un organizēto noziedzību, un laba pārvaldība, tostarp valsts pārvaldes reforma, joprojām ir galvenie uzdevumi lielākajai daļai I pielikumā uzskaitīto saņēmēju, un minētajiem saņēmējiem tie ir būtiski, lai tuvinātos Savienībai un vēlāk pilnvērtīgi uzņemtos ES dalībvalsts pienākumus. Ņemot vērā to, ka minētajās jomās veiktās reformas noris ilgākā termiņā un ka ir jāgūst manāmi rezultāti, saskaņā ar šo regulu sniegtai finansiālajai palīdzībai iespējami īsā laikā būtu jāapmierina I pielikumā uzskaitīto saņēmēju vajadzības.
- (12) Saskaņā ar līdzdalības demokrātijas principu Komisijai būtu jāsekmē parlamentārā uzraudzība katrā I pielikumā uzskaitītajā saņēmējā valstī.
- (13) I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir jābūt labāk sagatavotiem risināt globālās problēmas, piemēram, problēmas, kas saistītas ar ilgtspējīgu attīstību un klimata pārmaiņām, un jāpielāgojas Savienības centieniem risināt minētos jautājumus. Atspoguļojot to, cik svarīgi ir risināt klimata pārmaiņu problemātiku, saskaņā ar ES apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) šai programmai vajadzētu palīdzēt rīcību klimata politikas jomā integrēt Savienības politikā un sasniegt kopējo mērķi, kurš paredz, ka 25 % no ES budžeta izdevumiem jāatbalsta klimata jomas mērķu sasniegšana. Paredzams, ka saskaņā ar šo programmu veiktās darbības 16 % no programmas kopējā finansējuma ļaus novirzīt klimata mērķu sasniegšanai. Sagatavojot un īstenojot programmu, tiks apzinātas attiecīgās darbības, un šīs programmas kopējais ieguldījums būtu jāiekļauj attiecīgajos izvērtēšanas un pārskatīšanas procesos.
- (14) Saskaņā ar šo instrumentu veiktajām darbībām būtu jāatbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošana, kas ir universāla programma, kuru ES un tās dalībvalstis ir pilnībā apņēmušās īstenot un kuru atbalsta visi I pielikumā uzskaitītie saņēmēji.
- (15) Ar šo regulu nosaka finansējumu visam programmas laikam, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsaucē summa [atsauce pēc vajadzības jāatjaunina saskaņā ar jauno iestāžu nolīgumu: ikgadējās budžeta procedūras laikā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību¹⁷ 17. punkta nozīmē].
- (16) Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina sniegtās palīdzības atbilstība prasībām, saskaņotība un papildināmība, jo īpaši regulāri apspriežoties un bieži apmainoties ar informāciju palīdzības sniegšanas cikla dažādos posmos. Būtu jāveic arī pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu labāku koordināciju un papildināmību, tostarp regulāri

¹⁷

Atsauce jāatjaunina: OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp. Nolīgums ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=urisrv:OJ.C_2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ.C:2013:373:TOC

apspriežoties ar citiem līdzekļu devējiem. Vajadzētu palielināt pilsoniskās sabiedrības nozīmi – gan programmās, kuras īsteno valdības struktūras, gan pilsoniskās sabiedrības kā tiešas Savienības palīdzības saņēmējas nozīmi.

- (17) Rīcības prioritātes, lai sasniegtu attiecīgo politikas jomu mērķus, kurus atbalstīs saskaņā ar šo regulu, būtu jānosaka plānošanas satvarā, ko Komisija Savienības daudzgadu finanšu shēmas laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir izstrādājusi sadarbībā ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, pamatojoties uz paplašināšanās programmu un to konkrētajām vajadzībām, saskaņā ar vispārējiem un konkrētiem mērķiem, kas definēti šajā regulā, un pienācīgi ņemot vērā attiecīgās valstu stratēģijas. Plānošanas satvarā būtu jānosaka atbalstāmās jomas, izmantojot indikatīvu sadalījumu pa atbalsta jomām, tostarp ar klimatu saistīto izdevumu aplēses.
- (18) Savienības interesēs ir palīdzēt I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem to centienos veikt reformas, lai pievienotos Savienībai. Palīdzība būtu jāpārvalda, pastiprinātu uzmanību pievēršot rezultātiem un sniedzot stimulus tiem, kuri apliecina apņemšanos veikt reformas, efektīvi izmantojot pirmspievienošanās palīdzību un gūstot panākumus dalības kritēriju izpildē.
- (19) Pāreja no pirmspievienošanās finansējuma tiešas pārvaldības, ko veic Komisija, uz netiešu pārvaldību, ko veic I pielikumā uzskaitītie saņēmēji, būtu jāveic pakāpeniski un ņemot vērā minēto saņēmēju attiecīgās spējas. Sniedzot palīdzību, būtu jāturpina izmantot struktūras un instrumentus, kas pirmspievienošanās procesā ir apliecinājuši savu vērtību.
- (20) Savienībai būtu jācenšas maksimāli efektīvi izmantot pieejamos resursus, lai optimizētu savas ārējās darbības ietekmi. Tas būtu jāpanāk ar Savienības ārējās finansēšanas instrumentu saskaņotību un papildināmību, kā arī, veidojot sinerģiju ar citām Savienības politikas jomām un programmām. Attiecīgā gadījumā tas ietver saskaņotību un papildināmību ar makrofinansālo palīdzību.
- (21) Lai maksimāli palielinātu apvienoto pasākumu ietekmi kopīga mērķa sasniegšanai, šai regulai būtu jāspēj dot ieguldījumu saskaņā ar citām programmām veiktās darbībās, ja vien ar ieguldījumu netiek segtas vienas un tās pašas izmaksas.
- (22) Saskaņā ar šo regulu piešķirtais finansējums būtu jāizmanto, lai finansētu saskaņā ar programmas” Erasmus” starptautisko dimensiju veiktās darbības, kas būtu jāīsteno saskaņā ar “Erasmus” regulu¹⁸.
- (23) Uz šo regulu būtu jāattiecinā horizontālie finanšu noteikumi, kurus pieņēmis Eiropas Parlaments un Padome, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir noteikti Finanšu regulā un jo īpaši ievieš procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, finansiālu palīdzību, budžeta atbalstu, trasta fondus, finanšu instrumentus un budžeta garantijas, un paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudi. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvam ES finansējumam.
- (24) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju izpildīt konkrētos darbību mērķus un sasniegt rezultātus, jo

¹⁸ Jaunā “Erasmus” regula.

īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.

- (25) Savienībai būtu jāturpina piemērot kopīgos noteikumus ārējo darbību īstenošanai. Noteikumi un procedūras, lai īstenotu Savienības instrumentus ārējās darbības finansēšanai, ir noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. [KASSSI]. Būtu jāparedz sīki izstrādāti papildu noteikumi, lai risinātu konkrētas situācijas, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu sadarbību, lauksaimniecības un lauku attīstības politikas jomā.
- (26) Ārējās darbības bieži vien tiek īstenotas ļoti nestabilā vidē, kur nepieciešams pastāvīgi un ātri pielāgoties Savienības partneru mainīgajām vajadzībām un pasaules mēroga problēmām, piemēram, tādām kā cilvēktiesības, demokrātija un laba pārvaldība, drošība un stabilitāte, klimata pārmaiņas un vide, kā arī neatbilstīga migrācija un tās pamatcēloņi. Tādējādi, lai paredzamības principu saskaņotu ar vajadzību ātri reaģēt uz jaunām vajadzībām, ir jāpielāgo programmu finansiālā īstenošana. Lai palielinātu Savienības spēju reaģēt uz neparedzētām vajadzībām, vienlaikus ievērojot principu par Savienības budžeta ikgadēju noteikšanu, šajā regulā būtu jā saglabā iespēja piemērot elastību, kas jau ir atļauta saskaņā ar Finanšu regulu, attiecībā uz citām politikas jomām, proti, piešķirto līdzekļu pārnēsumus un atkārtotu piešķiršanu ar mērķi nodrošināt ES līdzekļu efektīvu izmantošanu gan attiecībā uz ES pilsoņiem, gan I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, tādējādi maksimāli palielinot ES līdzekļus, kas pieejami ES ārējās darbības pasākumiem.
- (27) Jaunajam Eiropas Fondam ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+), balstoties uz iepriekšējo fondu, būtu jāveido integrēta finanšu pakete, kas pasaules mērogā nodrošina finansēšanas spējas dotāciju, budžeta garantiju un citu finanšu instrumentu veidā, tostarp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem. Saskaņā ar šo regulu veikto darbību pārvaldība arī turpmāk būtu jānodrošina ar Rietumbalkānu ieguldījumu sistēmu.
- (28) Ar garantiju ārējai darbībai būtu jāatbalsta EFIA+ darbības, un IPA III vajadzētu palīdzēt nodrošināt vajadzīgo uzkrājumu attiecībā uz darbībām, kas tiek veiktas par labu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, tostarp uzkrājumu un saistības, kas izriet no makrofinansiālās palīdzības aizdevumiem.
- (29) Svarīgi ir nodrošināt, ka pārrobežu sadarbības programmas tiek īstenotas saskaņā ar ārējo darbību programmās izveidoto satvaru un teritoriālās sadarbības regulu. Šajā regulā būtu jānosaka īpaši noteikumi par līdzfinansējumu.
- (30) Gada vai daudzgadu rīcības plāni un pasākumi, kas minēti 8. pantā, veido darba programmas saskaņā ar Finanšu regulu. Gada vai daudzgadu rīcības plāni ietver virkni pasākumu, kas sagrupēti vienā dokumentā.
- (31) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹⁹, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2988/95²⁰, Padomes Regulu

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

(Euratom, EK) Nr. 2185/96²¹ un Padomes Regulu (ES) 2017/1939²² Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot iedarbīgus un samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. Konkrētāk, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt administratīvo izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371²³. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbības Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, attiecīgā gadījumā *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas. I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem būtu arī nekavējoties jāziņo Komisijai par pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, par kuriem ir saņemta primārā administratīvā vai tiesas konstatācija, un tā jāinformē par administratīvā un tiesas procesa gaitu. Tā kā mērķis ir panākt atbilstību labai praksei dalībvalstīs, šī ziņošana būtu jāveic elektroniski, izmantojot Komisijas izveidoto Pārkāpumu pārvaldības sistēmu.

- (32) Lai ņemtu vērā izmaiņas paplašināšanās politikas regulējumā vai būtiskus notikumus I pielikumā uzskaitītajās saņēmējās valstīs, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz II un III pielikumā uzskaitīto palīdzības tematisko prioritāšu pielāgošanu un atjaunināšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (33) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz īpašajiem nosacījumiem un struktūrām netiešai pārvaldībai ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un lauku attīstības palīdzības īstenošanu, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁴]. Izstrādājot vienotus

²⁰ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

²¹ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

²² Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāņem vērā gūtā pieredze saistībā ar iepriekšējā Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta pārvaldību un īstenošanu. Ja notikumu attīstība to liek darīt, minētie vienotie nosacījumi būtu jāgroza.

- (34) Saskaņā ar šo regulu izveidotās komitejas kompetencē vajadzētu būt tiesību aktiem un saistībām saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006²⁵ un Regulu (ES) Nr. 231/2014, kā arī Padomes Regulas (EK) Nr. 389/2006²⁶ 3. panta īstenošanai.
- (35) Lai būtu iespējams nekavējoties piemērot šajā regulā paredzētos pasākumus, šai regulai būtu jāstājas spēkā [agrāk nekā divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*).

Regulā ir izklāstīti programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības palīdzības veidi un šādas palīdzības sniegšanas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādu definīciju:

“Pārrobežu sadarbība” ir sadarbība starp ES dalībvalstīm un I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, starp diviem vai vairākiem I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem vai starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un valstīm un teritorijām, kas uzskaitītas [KASSSI regulas] I pielikumā, kā norādīts [ETS regulas]²⁷ 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

3. pants

IPA III mērķi

1. *IPA III* vispārīgais mērķis ir palīdzēt I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem pieņemt un īstenot politiskās, institucionālās, tiesiskās, administratīvās, sociālās un ekonomiskās reformas, kas vajadzīgas, lai šie saņēmēji ievērotu Savienības vērtības un pakāpeniski pielāgotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei ar mērķi nodrošināt dalību Savienībā, tādējādi veicinot to stabilitāti, drošību un labklājību.

²⁵ Padomes Regula (EK) Nr. 1085/2006 (2006. gada 17. jūlijs), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA*) (OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.).

²⁶ Padomes Regula (EK) Nr. 389/2006 (2006. gada 27. februāris), ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu, lai veicinātu Kipras turku kopienas ekonomisko attīstību, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2667/2000 par Eiropas Rekonstrukcijas aģentūru (OV L 65, 7.3.2006., 5. lpp.).

²⁷ COM(2018) 374 final - Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem.

2. *IPA III ir šādi konkrēti mērķi:*
- (a) stiprināt tiesiskumu, demokrātiju, cilvēktiesību, pamattiesību un starptautisko tiesību ievērošanu, pilsonisko sabiedrību un drošību, kā arī uzlabot migrācijas pārvaldību, tostarp robežu pārvaldību;
 - (b) pastiprināt valsts pārvaldes efektivitāti un atbalstīt strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos;
 - (c) izstrādāt I pielikumā uzskaitīto saņēmēju noteikumus, standartus, politiku un praksi saskaņā ar Savienības noteikumiem, standartiem, politiku un praksi un veicināt samierināšanu un labas kaimiņattiecības, kā arī tiešus personiskus kontaktus un saziņu;
 - (d) pastiprināt ekonomisko un sociālo attīstību, tostarp izmantojot palielinātu savienojamību un reģionālo attīstību, lauksaimniecību un lauku attīstību un sociālo un nodarbinātības politiku, lai pastiprinātu vides aizsardzību, palielinātu klimatnoturību, paātrinātu pāreju uz mazoglekļa ekonomiku un attīstītu digitālo ekonomiku un sabiedrību.
 - (e) atbalstīt teritoriālo un pārrobežu sadarbību.
3. Atbilstīgi konkrētajiem mērķiem II pielikumā ir izklāstītas tematiskās prioritātes palīdzības sniegšanai, ņemot vērā I pielikumā uzskaitīto saņēmēju vajadzības un spējas. Tematiskās prioritātes pārrobežu sadarbībai starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir noteiktas III pielikumā. Katra no minētajām tematiskajām prioritātēm var palīdzēt sasniegt vienu vai vairākus konkrētus mērķus.

4. pants

Budžets

1. Finansējums *IPA III* īstenošanai laikposmā no 2021. gada līdz 2027. gadam ir 14 500 000 000 EUR faktiskajās cenās.
2. Saskaņā ar [KASSSI regulas] 20. pantu šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot tehniskajai un administratīvajai palīdzībai, kas vajadzīga programmas īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, tostarp korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām un jebkurām darbībām, kas saistītas ar pirmspievienošanās palīdzības pēctecības programmas sagatavošanu.

5. pants

Vairākprogrammu noteikumi

1. Īstenojot šo regulu, būtu jānodrošina saskanība, sinerģija un papildināmība ar citām Savienības ārējās darbības jomām un citām attiecīgajām Savienības politikas jomām un programmām, kā arī politikas saskaņotība attīstībai.
2. [KASSSI regula] attiecas uz darbībām, kas īstenotas saskaņā ar šo regulu, ja tās ir minētas šajā regulā.

3. *IPA* III veicina darbības, kas izveidotas saskaņā ar šo regulu [“Erasmus”²⁸]. Šo fondu izmantošanai piemēro [Regulu (ES) “Erasmus”]. Šajā nolūkā *IPA* III ieguldījumu iekļauj vienotajā indikatīvajā plānošanas dokumentā, kas minēts [KASSSI regulas]11. panta 7. punktā un pieņemts saskaņā ar minētajā regulā noteiktajām procedūrām.
4. Palīdzību saskaņā ar *IPA* III var sniegt tāda veida darbībām, kas ir paredzētas saskaņā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu²⁹, Eiropas Sociālo fondu plus³⁰ un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai³¹.
5. [ERAF]³² sniedz ieguldījumu programmās vai pasākumos, kuru mērķis ir pārrobežu sadarbība starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm. Šīs programmas un pasākumus pieņem Komisija saskaņā ar 16. pantu. *IPA* pārrobežu sadarbības programmu ieguldījuma summu nosaka saskaņā ar [ETS regulas]10. panta 3. punktu. *IPA* pārrobežu sadarbības programmas pārvalda saskaņā ar [ETS regulu].
6. *IPA* III var sniegt ieguldījumu starptautiskās un starpreģionālās sadarbības programmās vai pasākumos, kurus izveido un īsteno saskaņā ar [ETS regulu] un kuros piedalās šīs regulas I pielikumā uzskaitītie saņēmēji.
7. Vajadzības gadījumā citas Savienības programmas var sniegt ieguldījumu darbībās, kas izveidotas saskaņā ar šīs regulas 8. pantu, ar noteikumu, ka ieguldījums neattiecas uz tām pašām izmaksām. Šī regula var arī palīdzēt īstenot saskaņā ar citām Savienības programmām izveidotos pasākumus, ar noteikumu, ka ieguldījums neattiecas uz tām pašām izmaksām. Šādos gadījumos darba programmā, kas attiecas uz šīm darbībām, nosaka piemērojamos noteikumus.
8. Pienācīgi pamatotos apstākļos un lai nodrošinātu Savienības finansējuma saskaņotību un efektivitāti vai lai veicinātu reģionālo sadarbību, Komisija var nolemt attiecināt 8. panta 1. punktā minētās darbības programmas un pasākumus arī uz valstīm, teritorijām un reģioniem, kas nav minēti I pielikumā, ja īstenojamajai programmai vai pasākumam ir globālas, reģionālas vai pārrobežu iezīmes.

²⁸ COM (2018) 367 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības programmu izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā “Erasmus” un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1288/2013.

²⁹ COM(2018) 372 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu.

³⁰ COM(2018) 382 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Sociālo fondu plus (ESF+).

³¹ COM(2018) 392 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013.

³² COM(2018) 372 final, Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu.

II NODAĻA

STRATĒĢISKĀ PLĀNOŠANA

6. pants

Politikas satvars un vispārīgie principi

1. Paplašināšanās politikas regulējums, ko noteikusi Eiropadome un Padome, nolīgumi, kas nosaka juridiski saistošas attiecības ar I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem, kā arī attiecīgās Eiropas Parlamenta rezolūcijas, Komisijas paziņojumi vai Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos kopīgi paziņojumi veido vispārējo politikas satvaru šīs regulas īstenošanai. Komisija nodrošina palīdzības un paplašināšanās politikas regulējuma saskaņotību.
2. Šīs regulas ietvaros īstenotajās programmās un darbībās integrē klimata pārmaiņas, vides aizsardzību un dzimumu līdztiesību un attiecīgā gadījumā ņem vērā ilgtspējīgas attīstības mērķu³³ savstarpējo saikni, lai veicinātu integrētas darbības, kas var radīt papildu ieguvumus un saskaņotā veidā sasniegt vairākus mērķus.
3. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai nodrošinātu saskaņotību, un tiecas novērst dublēšanos starp palīdzību, kas sniegta saskaņā ar IPA III, un citiem Savienības, dalībvalstu un Eiropas Investīciju bankas sniegtās palīdzības veidiem, atbilstīgi noteiktajiem principiem darbības koordinācijas stiprināšanai ārējās palīdzības jomā un politikas un procedūru saskaņošanai, jo īpaši starptautiskajiem palīdzības efektivitātes principiem³⁴. Koordinācija ietver regulāras konsultācijas, biežu informācijas apmaiņu dažādos palīdzības cikla posmos un iekļaujošas sanāksmes, kuru mērķis ir palīdzības koordinēšana, un tā veido būtisku posmu dalībvalstu un Savienības plānošanas procesos.
4. Sadarbībā ar dalībvalstīm Komisija veic arī vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu koordināciju un papildināmību ar daudzpusējām un reģionālām organizācijām un iestādēm kā, piemēram, starptautiskām organizācijām un finanšu iestādēm, aģentūrām un ārpus Savienības esošiem līdzekļu devējiem.

III NODAĻA

ĪSTENOŠANA

7. pants

IPA plānošanas satvars

1. Saskaņā ar IPA III sniegtā palīdzība balstās uz IPA plānošanas satvaru, lai īstenotu 3. pantā minētos konkrētos mērķus. IPA plānošanas satvaru Savienības daudzgadu finanšu shēmas laikposmam izstrādā Komisija.

³³ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

³⁴ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

2. *IPA* plānošanas satvarā pienācīgi ņem vērā attiecīgās valstu stratēģijas un nozaru politiku.
Palīdzība tiek paredzēta un pielāgota I pielikumā uzskaitīto saņēmēju konkrētajai situācijai, ņemot vērā vajadzīgos papildu centienus, lai nodrošinātu atbilstību dalības kritērijiem, kā arī minēto saņēmēju spējas. Palīdzība tiek diferencēta pēc apjoma un intensitātes atbilstīgi vajadzībām, saistībām reformu jomā un minēto reformu īstenošanas rezultātiem.
3. Neskarot 4. punktu, *IPA* plānošanas satvaru Komisija pieņem ar īstenošanas aktu. Šo īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar komitejas pārbaudes procedūru, kas minēta 16. pantā.
4. Plānošanas satvaru pārrobežu sadarbībai ar dalībvalstīm Komisija pieņem saskaņā ar [ETS regulas] 10. panta 1. punktu.
5. *IPA* plānošanas satvarā iekļauj rādītājus, lai novērtētu virzību uz šajā satvarā iekļauto mērķu sasniegšanu.

8. pants

Īstenošanas pasākumi un metodes

1. Palīdzību saskaņā ar *IPA* III īsteno tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā atbilstoši Finanšu regulai, izmantojot gada vai daudzgadu rīcības plānus un pasākumus, kas minēti [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļā. Šai regulai piemēro [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļu, izņemot 24. panta ["Atbilstīgās personas un tiesību subjekti"] 1. punktu.
2. Saskaņā ar šo regulu rīcības plānus var pieņemt uz laikposmu, kas nepārsniedz septiņus gadus.

9. pants

Pārrobežu sadarbība

1. Līdz 3 % no finansējuma indikatīvi piešķir pārrobežu sadarbības programmām starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm atbilstīgi viņu vajadzībām un prioritātēm.
2. Savienības līdzfinansējuma likme katras prioritātes līmenī nepārsniedz 85 % no pārrobežu sadarbības programmas attiecināmajiem izdevumiem. Savienības tehniskās palīdzības līdzfinansējuma likme ir 100 %.
3. Priekšfinansējuma līmeni pārrobežu sadarbībai ar dalībvalstīm nosaka darba programmā saskaņā ar I pielikumā uzskaitīto saņēmēju vajadzībām, un tas var pārsniegt procentuālo daļu, kas minēta ETS regulas 49. pantā.
4. Ja pārrobežu sadarbības programmas tiek pārtrauktas saskaņā ar [ETS regulas] 12. pantu, šajā regulā paredzēto atbalstu pārtrauktajai programmai, kas joprojām ir pieejams, var izmantot, lai finansētu jebkuras citas darbības, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar šo regulu.

IV NODAĻA

ATBILSTĪBA UN CITI ĪPAŠIE NOTEIKUMI

10. pants

Tiesības saņemt IPA III finansējumu

1. *IPA III finansējumu ir tiesīgi saņemt pretendenti, pieteikumu iesniedzēji un kandidāti no šādām valstīm:*
 - (a) dalībvalstis, šīs regulas I pielikumā uzskaitītie saņēmēji, Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses un valstis, uz kurām attiecas [KASSSI regulas] I pielikums, un
 - (b) valstis, kurām Komisija ir noteikusi savstarpēju piekļuvi ārējai palīdzībai. Savstarpēju piekļuvi uz ierobežotu laiku – vismaz vienu gadu – var piešķirt, kad vien valsts ar vienlīdzīgiem noteikumiem atzīst par atbilstīgiem tādus subjektus, kuri pārstāv gan Savienību, gan valstis, kas ir atbilstīgas saskaņā ar šo regulu. Komisija pieņem lēmumu par savstarpēju piekļuvi pēc apspriešanās ar attiecīgo saņēmēju valsti vai valstīm.

V NODAĻA

EFIA + UN BUDŽETA GARANTIJAS

11. pants

Finanšu instrumenti un garantija ārējām darbībām

1. I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem ir tiesības uz finansējumu no Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+) un no garantijas ārējai darbībai, kā paredzēts [KASSSI regulas] II sadaļas IV nodaļā. Tādēļ *IPA III* palīdz nodrošināt uzkrājumu saistībā ar garantiju ārējām darbībām, kas minētas [KASSSI regulas] 26. pantā, proporcionāli ieguldījumiem, kas veikti par labu I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem.

VI NODAĻA

UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

12. pants

Uzraudzība, revīzija, novērtēšana un Savienības finanšu interešu aizsardzība

1. Šai regulai piemēro [KASSSI regulas] II sadaļas V nodaļu par uzraudzību, ziņošanu un novērtēšanu.
2. Šīs regulas IV pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem uzrauga *IPA III* īstenošanu un virzību ceļā uz 3. pantā izklāstīto konkrēto mērķu sasniegšanu.

3. Attiecībā uz pārrobežu sadarbību ar dalībvalstīm piemēro rādītājus, kas minēti [ETS regulas] 33. pantā.
4. *IPA* III palīdzības rezultātu ietvarā papildus IV pielikumā minētajiem rādītājiem ņem vērā ziņojumus par paplašināšanos.
5. Papildus Finanšu regulas 129. pantam par Savienības finanšu interešu aizsardzību, izmantojot netiešo pārvaldību, I pielikumā uzskaitītie saņēmēji ziņo Komisijai par pārkāpumiem, tostarp krāpšanu, par kuriem ir saņemta primārā administratīvā vai tiesas konstatācija, un to informē par administratīvā un tiesas procesa gaitu. Ziņošanu veic elektroniski, izmantojot Komisijas izveidoto Pārkāpumu pārvaldības sistēmu.

VII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

13. pants

Pilnvaru deleģēšana

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 14. pantu, lai grozītu šīs regulas II, III un IV pielikumu.

14. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt 13. pantā minētos deleģētos aktus.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 13. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 13. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

15. pants

Turpmāku īstenošanas noteikumu pieņemšana

1. Īpašus noteikumus, ar ko nosaka vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz struktūrām, kas jāizveido, veicot pievienošanās priekšdarbus, un lauku attīstības palīdzību, pieņem saskaņā ar 16. pantā minēto pārbaudes procedūru.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

16. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja ("Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta komiteja"). Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.
3. EIB novērotājs piedalās komitejas darbā attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar EIB.
4. *IPA* III komiteja palīdz Komisijai, un tās kompetencē ir arī tiesību akti un saistības saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1085/2006 un regulu (ES) Nr. 231/2014, kā arī Regulas (EK) Nr. 389/2006 3. panta piemērošana.
5. *IPA* III komitejas kompetencē nav ieguldījumi "Erasmus +", kā noteikts 5. panta 3. punktā.

17. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Piemēro [KASSSI regulas] 36. un 37. pantu.

18. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu – līdz to slēgšanai – saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 231/2014 [*IPA* II] un Regulu (EK) Nr. 1085/2006 [*IPA*], ko attiecīgajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai. Šīm darbībām piemēro [KASSSI regulas] II sadaļas III nodaļu, kas iepriekš bija iekļauta Regulā (ES) Nr. 236/2014, izņemot 24. panta 1. punktu.
2. Ar *IPA* III finansējumu var segt arī tādas tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumus, kas vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp *IPA* III un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar iepriekšējo programmu, proti *IPA* II.
3. Lai varētu pārvaldīt nepabeigtās darbības, 4. panta 2. punktā paredzēto izmaksu segšanai budžetā vajadzības gadījumā var iekļaut apropriācijas arī pēc 2027. gada.

19. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā [...] [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. 1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgā(-s) rīcībpolitikas joma(-s) (*programmu kopums*)
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.5. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.6. Plānotie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgā(-s) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-s) un budžeta izdevumu pozīcija(-s)
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.3. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III)

1.2. Attiecīgā(-s) rīcībpolitikas joma(-s) (programmu kopums)

Pirmspievienošanās kopums

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, kas balstās uz iepriekš veiktu izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību³⁵

☐ spēkā esošas darbības turpināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu /jaunu darbību

1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.4.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērsšanas grafiks

Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III) lielā mērā palīdz īstenot plašākus Eiropas mērķus, proti, nodrošināt stabilitāti, drošību un labklājību tiešā Savienības tuvumā. Turklāt tuvums starp dalībvalstīm un saņēmējiem un attiecīgā koordinācijas vajadzība nodrošina, ka saņēmējiem sniegtais atbalsts palīdz ES sasniegt tās mērķus attiecībā uz ilgtspējīgu ekonomikas atlabšanu, migrāciju, drošību, energoapgādi, transportu, vidi un klimata pārmaiņām.

Paplašināšanās procesa pamatā ir noteikti kritēriji, kā arī taisnīgi un stingri nosacījumi. Katrs kandidāts vai potenciālais kandidāts tiek vērtēts pēc tā nopelniem. Panāktā progresa novērtējuma un trūkumu uzskaites mērķis ir šiem kandidātiem vai potenciālajiem kandidātiem sniegt stimulus un vadlīnijas vajadzīgo tālejošo reformu turpināšanā. Lai paplašināšanās izredzes kļūtu par realitāti, joprojām būtiska ir stingra apņemšanās ievērot principu "pamatjautājumi vispirms". Paplašināšanās process nostiprina mieru, demokrātiju un stabilitāti Eiropā un dod Eiropas Savienībai lielākas iespējas risināt globālas problēmas. Paplašināšanās procesa pārveidojošais spēks rosina tālejošas politiskas un ekonomiskas reformas paplašināšanās procesā iesaistītajiem partneriem, dodot labumu arī Eiropas Savienībai kopumā. Virzība uz pievienošanos ir atkarīga no tā, kā katrs pieteikuma iesniedzējs ievēro Savienības vērtības, un no tā spējas veikt nepieciešamās reformas, lai pielāgotu savu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo un ekonomisko sistēmu Savienības noteikumiem, standartiem, politikas nostādņām un praksēm.

³⁵ Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

* Šis nosaukums neskar nostāju par Kosovas statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

Eiropas Komisija 2015. gada novembrī izklāstīja vidēja termiņa stratēģiju attiecībā uz ES paplašināšanās politiku, kas joprojām ir aktuāla. Pašreizējā paplašināšanās programma attiecas uz Rietumbalkānu partneriem un Turciju. Pievienošanās sarunas ir sāktas ar šādām kandidātvalstīm: Turcija (2005. gads), Melnkalne (2012. gads) un Serbija (2014. gads). Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir kandidāte kopš 2005. gada, savukārt Albānija kandidātes statusu ieguva 2014. gadā. Bosnija un Hercegovina (ieteikums par iestāšanos Eiropas Savienībā iesniegts 2016. gada februārī) un Kosova* (Stabilizācijas un asociācijas nolīgums stājās spēkā 2016. gada aprīlī) ir potenciālās kandidātes. Komisija 2018. gada 17. aprīlī ieteica Padomei sākt pievienošanās sarunas ar bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku un Albāniju, ņemot vērā panākto progresu, kas tādējādi ļautu saglabāt un kāpināt pašreizējo reformu dinamiku.

Eiropas Komisija savā nesenajā paziņojumā “Ticama paplašināšanās perspektīva Rietumbalkāniem un padziļināta ES iesaiste šajā reģionā” atkārtoti apstiprināja noteiktas, uz sasniegumiem balstītas Rietumbalkānu izredzes dalībai ES. Tas ir spēcīgs pamudinājums visam Rietumbalkānu reģionam un ES saistību apliecinājums attiecībā uz reģiona nākotni Eiropā.

Komisija ir uzturējusi atklātu un konstruktīvu dialogu ar Turciju un izmanto ikvienu iespēju, lai uzsvērtu, ka Turcijas paustā apņemšanās par tās pievienošanos ES ir saskaņota ar attiecīgiem pasākumiem un reformām. Tā arī vēlas turpināt sadarbību ar Turciju vairākās svarīgās kopīgu interešu jomās, tostarp tirdzniecības un ekonomisko attiecību, enerģētikas, transporta, migrācijas un patvēruma, ārpolitikas, drošības un terorisma apkarošanas jomā.

IPA III būtu skaidri jāiekļauj jaunās Rietumbalkānu stratēģijas kontekstā, un tam būtu jāatspoguļo izmaiņas attiecībās ar Turciju. *IPA III* atspoguļo jaunās Rietumbalkānu stratēģijas mērķus, lai: maksimāli palielinātu stratēģijā izklāstīto pamatiniciatīvu ietekmi, atbalstītu pārveides procesu Rietumbalkānos nākamajā periodā, īstenotu stabilas ekonomisko reformu programmas (ERP) un attiecīgos konkrētiem partneriem adresētos ieteikumus un atkal pievērstos reformām, kas nepieciešamas turpmākajai dalībai ES.

Rietumbalkānu stratēģijā ir norādīts iespējamais pievienošanās datums (2025. gads) attiecībā uz vismaz dažām kandidātvalstīm – ar noteikumu, ka ir izpildīti visi nosacījumi. Ir jābūt pieejamiem finansiāliem līdzekļiem, lai atbalstītu sagatavošanās darbus un ieguldījumus, kas nepieciešami pirmspievienošanās gados, tostarp lai nodrošinātu pakāpenisku un vienmērīgu pāreju no pirmspievienošanās statusa uz dalībvalsts statusu un ļautu attīstīt vajadzīgās apgūšanas spējas, jo īpaši attiecībā uz lauksaimniecības un kohēzijas politikas īstenošanu.

- 1.4.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

ES paplašināšanās atbalsts pēc savas būtības ir uzdevums, ko vislabāk īsteno ES līmenī. Pirmspievienošanās palīdzības piešķiršana, izmantojot vienu instrumentu un pamatojoties uz vienotu kritēriju kopumu, ir efektīvāka par palīdzības piešķiršanu no vairākiem avotiem, tostarp no dalībvalstu budžetiem, saskaņā ar atšķirīgām procedūrām un prioritātēm. Turklāt ES politiskā ietekme un līdzsvarošana ļauj

iesaistīt valstu iestādes ar lielākām pilnvarām un juridisko noteiktību, nekā atsevišķu dalībvalstu gadījumā. Šis instruments papildina Savienības paplašināšanās politiku, atbalstot politiskās un ekonomiskās reformas kandidātvalstīs/potenciālajās kandidātvalstīs, un to proaktīvi izmanto, lai virzītu uz priekšu sarunas ar saņēmējām valdībām Kopenhāgenas kritēriju, kā arī stabilizācijas un asociācijas nolīgumu izpildei.

1.4.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Starpposma pārskatīšanas ziņojumā (2017. gada decembris)³⁶ par desmit ārējās finansēšanas instrumentiem³⁷, tostarp Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu II (*IPA II*), tika secināts, ka ārējās darbības instrumenti kopumā atbilst paredzētajam nolūkam un mērķu īstenošanā ir vērojamas pozitīvas tendences.

Būtu nepieciešamas tikai nelielas izmaiņas, lai šo instrumentu skaidri iekļautu jaunās Rietumbalkānu stratēģijas kontekstā un izmaiņas atspoguļotu attiecībās ar Turciju. Tajā pašā laikā būtu jāpieliek lielāki pūliņi, lai nodrošinātu saskaņotību un sinerģiju ar visaptverošo instrumentu, jo īpaši attiecībā uz tematisko un neplānojamo komponenti. Instrumenta papildināmība ar citiem ārējās finansēšanas instrumentiem, jo īpaši *EIDHR* un *IcSP*, iepriekš bijusi efektīva, tomēr koordinācija gan plānošanas, gan programmu izstrādes posmā nav bijusi pietiekama. Cieša saskaņošana starp *IPA* plānošanas cikliem un visaptverošā instrumenta plānojamajām daļām veicinātu papildināmību.

Attiecībā uz politiskajām prioritātēm *IPA III* balstīsies uz šādām galvenajām politiskajām prioritātēm: tiesiskums, pamattiesības un pārvaldība; sociālekonomiskā attīstība; Savienības politika un *acquis*; samierināšana, labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība. Lai gan tās jau tika izklāstītas *IPA II* ietvaros, būs jāņem vērā arī tādas jaunas problēmas kā migrācija, drošība un klimata pārmaiņas.

Lai reaģētu uz jaunām prioritātēm un integrētu gūtās atziņas, *IPA III* būs nepieciešams vēl vairāk saskaņot ar jaunākajām norisēm saistībā ar paplašināšanās politiku. Tam jo īpaši nepieciešamas ciešas saiknes ar jaunās Rietumbalkānu stratēģijas mērķiem, lai maksimāli palielinātu stratēģijā noteikto pamatiniciatīvu ietekmi ar mērķi atbalstīt pārveides procesu Rietumbalkānos nākamajā periodā, īstenojot stabilas ekonomisko reformu programmas (ERP) un atkal pievērsties reformām, kas nepieciešamas turpmākajai dalībai ES. Būs jānodrošina lielāka elastība attiecībā uz finansējuma piešķirumiem, lai reaģētu uz negaidītām/jaunām prioritātēm un ņemtu vērā attiecīgo valstu panākto progresu, īstenojot ar ES saistītās reformas. Lai novērstu strukturālus kavējumus līgumu slēgšanā un īstenošanā un pakāpeniski neitralizētu pašreizējo kavējumu sekas, īstenošana būs jāpaātrina, jo īpaši pirmajos gados. Saistībā ar ierobežotajiem budžeta līdzekļiem *IPA III* ietvaros būs jāpieliek pūles, lai vēl vairāk izmantotu starptautisko finanšu iestāžu un citu

³⁶ Starpposma pārskatīšanas ziņojuma COM(2017) 720 final pamatā bija desmit dienestu darba dokumenti — viens par katru instrumentu (skatīt sarakstu turpmāk) –, kuru pamatā savukārt bija desmit neatkarīgi novērtējumi. Starpposma ziņojums, *dienestu darba dokumenti un neatkarīgie novērtējumi ir pieejami šādā tīmekļa vietnē: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en*

³⁷ Minētie desmit instrumenti ir šādi: Attīstības sadarbības instruments (ASI); Eiropas Attīstības fonds (EAF); Eiropas Kaimiņattiecību instruments (EKI); Pirmspievienošanās palīdzības instruments (*IPA II*); Stabilitātes un miera veicināšanas instruments (*IcSP*); Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instruments (*EIDHR*); Partnerības instruments (PI); Kodoldrošības sadarbības instruments (*INSC*); Lēmums par Grenlandi (*GD*); Kopējā īstenošanas regula (*CIR*).

partneru, tostarp privātā sektora, sviras potenciālu, jo īpaši, lai atbalstītu konkurētspēju un iekļaujošu izaugsmi vai finansētu liela mēroga infrastruktūras ieguldījumus. Būs jāpastiprina un jāvienkāršo vispārējais rezultātu satvars.

1.4.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Programmas nolūks ir nodrošināt papildināmību ar Savienības programmu pilnu klāstu, tostarp ar iekšējās politikas programmām un Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu. Jo īpaši, sagatavojot saņēmēju partnervalsti turpmākā Savienības finansējuma apgūšanai un pārvaldībai, joprojām tiks nodrošināta sinerģija ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu un Kopējo lauksaimniecības politiku.

Ir jāsaglabā saskaņotība starp fondu “InvestEU”, jauno vienoto ieguldījumu instrumentu ES iekšējai politikai un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*), lai nākamās daudzgadu finanšu shēmas ietvaros tiktu saglabāta un iespēju robežās palielināta ES kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu iespējamā piekļuve jaunajam fondam.

1.5. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ **neierobežots ilgums**

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2021. gada.

1.6. Plānotie pārvaldības veidi³⁸

☒ Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**,

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☒ ko veic izpildaģentūras

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☒ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- ☒ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☒ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☒ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☒ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☒ publisko tiesību subjektiem;
- ☒ privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☒ struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☒ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP jomā, kāda tā paredzēta Līguma par Eiropas Savienību V sadaļā, un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, iedaļā "Piezīmes" sniedziet papildu informāciju.*

Piezīmes

Palīdzību saskaņā ar *IPA* III īsteno tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā atbilstoši Finanšu regulai, izmantojot gada vai daudzgadu rīcības plānus un pasākumus. Partnervalstis joprojām pielāgojas *IPA* II izmaiņām, un *IPA* II programmu īstenošana joprojām ir agrīnā posmā; tā rezultātā būtu jānodrošina pēc iespējas lielāka nepārtrauktība. Būtu jā saglabā, tomēr jāvienkāršo spēcīgais uz rezultātiem balstītais elements, lai atvieglotu uzraudzību un ziņošanu, kā arī sniegtu reālu stimulu saņēmējiem.

IPA III arī turpmāk balstīsies uz dažādiem partneriem, piemēram, valstu iestādēm, starptautiskajām organizācijām, dalībvalstu aģentūrām un organizācijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, starptautiskajām finanšu iestādēm un attīstības finansēšanas iestādēm, situācijās, kad tiem ir acīmredzama pievienotā vērtība, kuras pamatā ir pieredze un gūtās atziņas.

³⁸

Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Eiropas Komisijas uzraudzības sistēma ir svarīgs elements vispārējā rezultātu satvarā, kura pamatā ir piemēroti konkrēti mērķi un attiecīgi rādītāji un kas būs arvien vairāk orientēts uz rezultātiem.

Tajā ir iesaistīti gan Komisijas darbinieki, gan ārējie eksperti. Darbību vadītāji Eiropas Savienības delegācijās un galvenajā mītnē pastāvīgi uzrauga projektu un programmu īstenošanu, tostarp, kad vien iespējams, veicot apmeklējumus uz vietas. Uzraudzība nodrošina vērtīgu informāciju par progresu, tā palīdz vadītājiem noteikt faktiskās un iespējamās problēmas un, ja nepieciešams, laikus veikt korigējošus pasākumus.

Turklāt tiek slēgti līgumi ar neatkarīgiem ārējiem ekspertiem, lai novērtētu Eiropas Savienības ārējo darbību rezultātus, izmantojot dažādas papildu sistēmas. Šie novērtējumi veicina pārskatatbildību un ļauj uzlabot šobrīd īstenotos intervences pasākumus; pamatojoties uz iepriekšēju pieredzi, tajos arī tiek sniegti ieteikumi turpmākajai politikai un pasākumiem. Izmantotie instrumenti atbilst starptautiski atzītiem ESAO-DAC vērtēšanas kritērijiem un Eiropas Komisijas labāka regulējuma pieejai.

Komisija arī atbalsta saņēmējvalstis to centienos attīstīt savas uzraudzības spējas. Ja Komisija pārvalda atbalstu saņēmēja vārdā, tai ir galvenā atbildība par uzraudzību. No otras puses, ja saņēmējvalstis pārvalda atbalstu, uzņemoties atbildību (netiešā pārvaldība), Komisija uzņemsies galvenokārt uzraudzības lomu un galvenā atbildība būs saņēmējam.

Projektu līmeņa uzraudzības ziņojumos ir ziņots par panākto progresu plānu īstenošanā, jo īpaši attiecībā uz: i) līgumu slēgšanu / dotāciju piešķiršanu un ii) rezultātu panākšanu. Darbību vadītājiem palīdz arī uz rezultātiem vērsta uzraudzības (ROM) sistēma, kas nodrošina aktuālu informāciju par parauga intervences pasākumu kvalitāti. Izmantojot augsti strukturētu, standartizētu metodiku, neatkarīgi ROM eksperti sniedz vērtējumu par projekta priekšrocībām un trūkumiem un formulē ieteikumus par efektivitātes uzlabošanu.

Nozaru un programmu līmenī uzraudzības komitejas, kuras kopīgi vada saņēmēju un Komisijas pārstāvji, nodrošina forumu progresa novērtēšanai attiecībā uz plānu izpildi. Šīs komitejas savā darbā izmanto uzraudzības ziņojumos un novērtējumos sniegtos secinājumus. Tām ir svarīga loma, lai nodrošinātu, ka finansiālās palīdzības īstenošana pienācīgi tiek iekļauta politiskajā dialogā un komiteju secinājumi un ieteikumi tiek sistemātiski ņemti vērā.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma(-s)

2.2.1. *Ierosinātā(-o) pārvaldības veida(-u), finansējuma apgūšanas mehānisma, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Palīdzību saskaņā ar IPA III īsteno tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā atbilstoši Finanšu regulai, izmantojot gada vai daudzgadu rīcības plānus un pasākumus. Pārvaldības veidi tiks izraudzīti, pamatojoties uz programmas veidu un partneri. Teritoriālā sadarbība ar dalībvalstīm tiks pārvaldīta dalītā pārvaldībā saskaņā ar ETS regulu. Tādēļ šajā regulā dalītā pārvaldība nav paredzēta. Nav ieviestas

fundamentālas izmaiņas salīdzinājumā ar Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu II, jo *IPA* II programmu īstenošana joprojām ir agrīnā posmā. Tā rezultātā būtu jānodrošina pēc iespējas lielāka nepārtrauktība.

ES arī turpmāk paļausies uz dažādiem partneriem, piemēram, valstu iestādēm, starptautiskajām organizācijām, dalībvalstu aģentūrām un organizācijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, starptautiskajām finanšu iestādēm un attīstības finansēšanas iestādēm, situācijās, kurās tie nodrošina acīmredzamu pievienoto vērtību, pamatojoties uz pieredzi un gūtajām atziņām.

Arī turpmāk tiks sekmēta netiešā pārvaldība kopā ar partnervalstīm attiecībā uz programmām, kuru ietvaros saņēmēji tiek sagatavoti struktūrfondu pārvaldībai, jo īpaši lauku un lauksaimniecības attīstības jomā. Pāreja no pirmspievienošanās finansējuma tiešas pārvaldības, ko veic Komisija, uz netiešu pārvaldību, ko veic saņēmēji, tiks veikta pakāpeniski un ņemot vērā minēto saņēmēju attiecīgās spējas. Sniedzot palīdzību, turpinās izmantot struktūras un instrumentus, kas pirmspievienošanās procesā ir apliecinājuši savu vērtību.

Attiecībā uz instrumentiem un īstenošanas kārtību *IPA* III tiks iekļauti visi Finanšu regulā paredzētie finansēšanas veidi (sākot no dotācijām, iepirkuma, godalgām, ieguldījuma ES trasta fondos, nozaru budžeta atbalsta un beidzot ar finanšu instrumentiem un budžeta garantijām).

Saskaņā ar [jaunās Finanšu regulas] 125. pantu iespēju robežās *IPA* III paredz izmantot vienkāršotus ieguldījuma veidus, izmantojot vienreizējus maksājumus, vienības izmaksas un vienotas likmes attiecināmo izmaksu atlīdzināšanai, kā arī attiecīgā gadījumā – finansējumu, kas nav saistīts ar izmaksām par ieguldījumu.

NEAR ĢD ir izveidojis iekšējās kontroles procedūras, kuru mērķis ir nodrošināt tādu risku pienācīgu pārvaldību, kas saistīti ar pamatā esošo darījumu likumību un pareizību, ņemot vērā tā programmu daudzgadu iezīmes, kā arī attiecīgo maksājumu veidu.

- *NEAR* ĢD vispārējās kontroles vides kategoriju noteikšana.

NEAR ĢD darbības vide ir sarežģīta un riskam pakļauta vide, kuru raksturo:

kopumā augsts riska līmenis partnervalstīs (dažās lielāks nekā citās), ņemot vērā politisko, institucionālo, administratīvo un sociālo vidi. Šī riska analīze ir jādiferencē atkarība no partnera;

- ģeogrāfiski izkliedētas darbības, kas aptver aptuveni 25 valstis, un delegāciju pārvaldīti fondu *NEAR* ĢD uzdevumā;
- liels skaits darbību un saistīto finanšu darījumu;
- papildus iepriekšējiem instrumentiem divi galvenie pārvaldāmie finanšu instrumenti – katrs no tiem ar atšķirīgu juridisko pamatu un īstenošanas noteikumiem, kā arī citi finanšu instrumenti (tematiskās pozīcijas), ko savstarpēji pastarpināti deleģējuši citi ĢD;
- dažādi partneri darbību īstenošanā (*IPA* saņēmēji partneri, privāti uzņēmumi, pilnvarotās struktūras, NVO);
- finansiālās īstenošanas dažādas formas un veidi (projektu pieeja, budžeta atbalsts, nozaru pieeja, netieša pārvaldība ar *IPA* saņēmējiem partneriem vai ar pilnvarotu struktūru, apvienošana, trasta fondi, dalīta pārvaldība pārrobežu sadarbības ietvaros u. c.).

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto(-ajām) iekšējās kontroles sistēmu(-ām)

NEAR ĢD drošības garantija ir balstīta uz kontroļu piramīdu, kas ļauj pietiekamā mērā noteikt kļūdas dažādos līmeņos, lai nodrošinātu, ka atlikušo kļūdu līmenis nepārsniedz vēlamo 2 % sliekšni.

- (1) Pirmā līmeņa *ex-ante* kontrole (pirms pastarpināti deleģētā kredītrīkotāja (AOSD) apstiprinājuma) ietver stingru uzraudzību un pārbaudes attiecībā uz visiem saimnieciskās darbības un finanšu darījumiem, pamatojoties uz ĢD finanšu plūsmām un izmantojot visaptverošus un detalizētus kontrolsarakstus. Tas ļauj novērst, atklāt un labot kļūdas.
- (2) Obligātas izdevumu pārbaudes saistībā ar maksājumu pieprasījumiem: līgumu dokumentos skaidri pieprasītas pārbaudes, ko uzsācis saņēmējs: NEAR ĢD piemēro Finanšu regulu, kas nosaka, kad maksājumu pieprasījumiem ir jāpievieno izdevumu pārbaudes ziņojums, ko sagatavojis ārējs revidents.
- (3) Uz risku balstītas revīzijas: NEAR ĢD katra gada sākumā veic projektu līmeņa riska stingru novērtējumu, kas kalpo par pamatu revīzijas plānam. Mērķis ir nodrošināt papildu kontroles, ko AOSD aktivē, ja saskata konkrētus riskus. Tās ir finanšu revīzijas, sistēmu revīzijas un kombinētās finanšu un sistēmu revīzijas (visaptveroša revīzija ar revīzijas atzinumiem); vai starptautisku organizāciju pārbaudes (saskaņotas procedūras, kur pārbaudes ir stingri noteiktas nolīgumos (piemēram, FAFSA) un revidenti neizsniedz “atzinumus”, bet gan “ziņojumus par faktiskajiem konstatējumiem”.
- (4) Uz rezultātiem vērsta uzraudzība (ROM) ir līdzeklis ziņošanai par ES finansēto projektu un programmu sniegumu un rezultātiem. Tajā ir ņemti vērā četri kritēriji (būtiskums, lietderība, efektivitāte, ilgtspēja). Šis pasākums var sniegt pamatinformāciju, ko var izmantot, lai virzītu turpmākos uzraudzības/vērtēšanas/revīzijas un pārvaldības lēmumus projektu/programmu līmenī.
- (5) Novērtējumi ir sistemātiski un objektīvi vērtējumi par notiekošu vai pabeigtu projektu, programmu vai politiku — to struktūru, īstenošanu un rezultātiem. Novērtējumus parasti veic neatkarīgi ārējie eksperti, kuri rūpīgi pārbauda pasākumus atbilstoši noteiktiem kritērijiem, piemēram, tādiem kā būtiskums, lietderība, efektivitāte; Ilgtspēja, saskaņotība un ES pievienotā vērtība (atbilstoši ESAO-DAC vērtēšanas kritērijiem un Eiropas Komisijas labāka regulējuma pieejai).
- (6) Pārbaudes uz vietas: šādas pārbaudes papildina uzraudzību, jo tās nodrošina, ka līguma/projekta mērķpasākumi, kā arī likumības un pareizības aspekti tiek pienācīgi pārbaudīti uz vietas, lai iegūtu darbības apstiprinājumu (“apstiprināts kā pareizs”) vai netiešā pārvaldībā ar saņēmējvalsti sniegtu papildu pārlicību, ka uz valsts iestāžu/pilnvaroto struktūru veikto uzraudzību un kontrolēm saistībā ar to maksājumu apstiprinājumiem var paļauties. Pārbaudes uz vietas var ietvert arī līgumu/finanšu dimensiju, kas balstās uz riska novērtējumu, un šajā gadījumā tās aptver gan darbības, gan līgumu, gan finanšu jomas personālu.

- (7) Pīlāru novērtējums par *IMEE* ("netiešo pārvaldību ar pilnvarotajām struktūrām"): *NEAR* ĢD var uzdot veikt darbības struktūrām, attiecībā uz kurām *NEAR* ĢD vai citi Komisijas dienesti ir veikuši pīlāru novērtējumu. Šīm struktūrām ir jāatbilst prasībām attiecībā uz jomām, kas noteiktas Finanšu regulā.
- (8) *IMBC* (netiešās pārvaldības ar saņēmējvalsti) sistēmu revīzijas: tās veic vai nu Komisijas darbinieki, vai arī ārēji līgumslēdzēji.
- (9) Komisija iegūst pierādījumus, ka tiek izpildītas Pamat nolīgumā noteiktās prasības, jo īpaši izmantojot palielinātu atbalstu revīzijas iestādēm. Tiek sniegti atzinumi par valstu sistēmu un apakšsistēmu struktūru un uzticamību. 2017. gadā *NEAR* ĢD veica *IMBC* revīzijas (un/vai turpmākus pasākumus) attiecībā uz visām piecām saņēmējām valstīm, kas gūst labumu no *IMBC* procesa. Ārējās revīzijas uzņēmums, ar kuru 2016. gadā tika noslēgts līgums, pabeidza ierobežoto pārbaudi informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) jomā visās piecās valstīs. Pēc šīm pārbaudēm tika sagatavoti IKT jomas rīcības plāni.
- (10) Uzraudzības apmeklējumi delegācijās: tie veido pārvaldības instrumentu direktoru līmenī. Tie sniedz pārliecību *AOSD*, kā arī ieskatu par delegāciju spēju pārvaldīt ES ārējo palīdzību un sasniegt to mērķus. Katra delegācija tiek apmeklēta reizi 2–4 gados.
- (11) *IAS* un *ECA*: kontroles veic arī ārējās revīzijas iestādes, proti, *IAS* un *ECA*, un to rezultāti palīdz stiprināt ĢD kontroles sistēmu. *IAS* un Revīzijas palātas veiktās revīzijas – lietderības revīzijas un ticamības deklarācijas (*DAS*) — arī ir lietderīgi līdzekļi pārliecības pamatošanai. *DAS* ietvaros Revīzijas palāta katru gadu nosaka aplēsto kļūdu īpatsvaru (*MLE*), kas sniedz skaidras norādes par kontroles sistēmu darbību.
- (12) Vietējo sistēmu apstiprināšana: *BUDG* ĢD, kas darbojas Komisijas grāmatveža uzdevumā, pārbauda vietējo sistēmu funkcionālos (IT) un procesuālos aspektus visos operatīvajos ĢD, tostarp *NEAR* ĢD, lai nodrošinātu, ka deleģēto kredītrīkotāju (*AOD*) iesniegtā informācija ir ticama. Šīs pārbaudes tiek veiktas saskaņā ar Finanšu regulas 68. pantu un piemērošanas noteikumu 56. pantu. Lai arī šīs pārbaudes tiek veiktas galvenokārt, lai sniegtu pārliecību grāmatvedim, pozitīvs validācijas ziņojums sniedz arī zināmu pārliecību *NEAR* ĢD vadībai par to, ka minētajā ziņojumā ietvertās sistēmas struktūras ziņā ir atbilstošas un darbojas, kā paredzēts. *BUDG* ĢD 2017. gadā pārbaudīja *NEAR* ĢD vietējās sistēmas, lai aplēstu un noteiktu parādus un atmaksājumus no finanšu instrumentiem.
- (13) Grāmatvedības kvalitātes pārbaude: *NEAR* ĢD katru gadu veic grāmatvedības kvalitātes pārbaudi, lai nodrošinātu, ka tā sniegtais gada finanšu pārskats un ieguldījums Eiropas Komisijas konsolidētajos pārskatos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pamatā esošajām finanšu darbībām.
- (14) Rokasgrāmatas/norādījumi un personāla apmācība: *NEAR* ĢD regulāri rīko mācības saviem darbiniekiem galvenajā mītnē un delegācijās, jo īpaši Sadarbības dienās un finanšu un operatīvās jomas vadītāju sanāksmēs vai reģionālajos semināros. 2017. gada sākumā tika pabeigta un darbinieku rīcībā nodota jauna procedūru rokasgrāmata.

(15) Atlikušo kļūdu līmenis: atlikušās kļūdas ir tās, kuras ir palikušas pēc tam, kad ir piemēroti visi novēršanas, atklāšanas un korekcijas kontroles mehānismi, kas izveidoti esošajā kontroles sistēmā. Paredzēts, ka darbs, kas tiek veikts atlikušo kļūdu līmeņa noteikšanai, ļaus konstatēt kļūdas, kuras nav konstatējusi iekšējās kontroles sistēma, un izdarīt secinājumus par tās efektivitāti.

2.2.3. *Kontroļu izmaksas un to lietderības pamatojums (attiecība “kontroles izmaksas ÷ attiecīgo pārvaldīto fondu vērtība”), un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas un programmas slēgšanas brīdī)*

I. NEAR ĢD veikto kontroļu izmaksas/ieguvumi

Kontroles sistēma, kas ierosināta jaunajam IPA instrumentam, būtiski neatšķiras no sistēmas, ko izmanto, īstenojot pašreizējo instrumentu. Tāpēc arī tās izmaksu struktūra būs līdzīga.

Paredzēts, ka tiks saglabātas kontroļu izmaksas 2017. gadā (2017. gada cenās):

NEAR ĢD veikto kontroļu izmaksas 2017. gadā tiek lēstas 89 miljonu EUR apmērā. Aplēses ir veiktas, novērtējot izdevumus par cilvēkresursiem saistībā ar iekšējo kontroli, kā arī par vērtēšanu un revīziju.

Cilvēkresursu izmaksas tiek lēstas 74 miljonu EUR apmērā un ietver tiešās, netiešās un pieskaitāmās izmaksas. Aprēķina pamatā ir ierēdņu un līgumdarbinieku skaits galvenajā mītnē un ierēdņu, līgumdarbinieku un vietējo darbinieku skaits delegācijās, kas reizināts ar vidējām izmaksām, ko norādījuši centrālie dienesti (BUDG ĢD), izmantojot iemaksu skalu katrai vienībai. Iemaksu skalu nosaka, ņemot vērā laiku, ko katra vienība velta kontroles darbībām, kur jēdziens “kontrolē” ir definēts Finanšu regulas 2. pantā: “kontrolē” ir jebkāds pasākums, kas veikts, lai nodrošinātu pietiekamu pārliecību par darbību efektivitāti, lietderīgumu un saimnieciskumu, ziņojumu ticamību, aktīvu un informācijas aizsardzību, krāpšanas un pārkāpumu novēršanu, atklāšanu un labošanu, kā arī turpmākus pasākumiem attiecībā uz tiem, un tādu risku pienācīgu pārvaldību, kuri saistīti ar pamatā esošu darījumu likumību un pareizību, ņemot vērā programmu daudzgadu iezīmes, kā arī attiecīgo maksājumu veidu. Kontroles var ietvert dažādas pārbaudes, kā arī jebkādas politikas un procedūru īstenošanu nolūkā sasniegt pirmajā teikumā aprakstītos mērķus; Kontroles izmaksu aprēķins attiecas tikai uz Komisijas izmaksām.

Kontroļu izmaksas veido 2,9 % no 2017. gadā pārvaldīto saistīto līdzekļu vērtības.

Turklāt kontroļu izmaksu absolūtā summa jāinterpretē, ņemot vērā kontroļu pozitīvo ietekmi (pareiza finanšu pārvaldība, ko apstiprina zems atlikušo kļūdu līmenis, kas nepārsniedz 2 %) un to kvantitatīvos finanšu ieguvumus 189 miljonu EUR apmērā.

Nav iekļautas izmaksas, kas radušās valsts sistēmā valstīs, kuras īsteno IPA, izmantojot netiešu pārvaldību. Jāņem vērā, ka būtisku daļu no investīciju un mācību izmaksām, kas radušās, izveidojot šādas sistēmas, sedz no IPA darbības izdevumiem.

II. Kļūdu īpatsvars NEAR ĢD

Attiecībā uz paredzamo kļūdu īpatsvaru tiesību aktu priekšlikumu posmā mērķis ir saglabāt kļūdu īpatsvaru zem 2 % sliekšņa.

Aplēses par atlikušo kļūdu līmeni (RER) NEAR ĢD

NEAR ĢD ir izstrādājis pētījumu, kas ļauj novērtēt vispārējās kontroles sistēmas efektivitāti, un ticamības deklarācijas parakstīšanas brīdī tas veido svarīgu ģenerāldirektorāta rīcībā esošās informācijas elementu.

Šis rādītājs ir izveidots, lai izvērtētu galvenos ĢD kontroles mērķus un mērītu atlikušās kļūdas, kuras nav atklājuši vispārējā kontroles sistēma. Tas joprojām nedrīkst pārsniegt 2 % no kopējās pārbaudāmo darījumu summas.

Šis *RER* pētījums balstās uz izlasi (kas veidota pēc naudas vienības principa), un to veido vismaz 720 intervāli līgumu kopā, kas slēgti laikposmā no 2016. gada septembra līdz 2017. gada augustam. Šajā metodikā tiek ņemts vērā *NEAR* ĢD programmu daudzgadu raksturs, jo minētajā periodā slēgtie līgumi, kas izmantoti izlases veidošanā pēc naudas vienības principa, tika atļauti vairāku gadu garumā.

ĢD atlikušo kļūdu īpatsvars 2017. gadā (0,67 %) ir ļoti apmierinošs. Šis ir spēcīgs signāls, ka visos ĢD līmeņos ieviestā kontroļu piramīda darbojas.

2017. gadā atlikušo kļūdu līmenis bija šāds:

EKI kļūdas:	0,65 %
<i>IPA</i> (izņemot – <i>IMBC</i>) kļūdas:	0,90 %
<i>IPA IMBC</i> kļūdas:	0,36 %
<i>NEAR</i> ĢD	0,67 %

Augšējā un apakšējā kļūdu robeža

Augšējais svērtais kļūdu īpatsvars ir 2,33 % un apakšējais kļūdu īpatsvars ir 0,06 %. Tas nozīmē, ka ar 95 % pārliecību var apgalvot, ka kļūdu īpatsvars ir starp šīm divām robežvērtībām. Augšējās kļūdu robežas sadalījums ir šāds:

	Augšējā kļūdu robeža	svērtā
EKI	2,25 %	1,55 %
<i>IPA</i>	2,62 %	0,55 %
<i>IMBC</i>	2,31 %	0,23 %
Kopā		2,33 %

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai paredzētos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Ņemot vērā to, ka *NEAR* ĢD veic darbību riskantā vidē *IPA* valstīs, tā sistēmām jābūt gatavām iespējamām atbilstības kļūdām darījumos un laikus jāparedz novēršanas, atklāšanas un korekcijas pasākumi. Tas nozīmē, ka praktiski *NEAR* ĢD atbilstības kontroles pasākumos galvenā uzmanība tiks pievērsta būtiskām *ex-ante* pārbaudēm, ko attiecībā uz darījumiem veic Komisijas dienesti, kā arī sistemātiskām netiešas pārvaldības maksājumu sistēmu revīzijām (vienlaikus veicot arī atsevišķas *ex post* revīzijas un pārbaudes), neaprobežojoties tikai ar Finanšu regulā noteiktajiem

finanšu interešu aizsardzības pasākumiem. *NEAR* ĢD atbilstības nodrošināšanas sistēma sastāv no šādām būtiskām komponentēm:

preventīvi pasākumi:

- palīdzības pārvaldības personāla pamatmācības, kurās ietverti jautājumi par krāpšanu;
- norādījumu sniegšana, izmantojot *NEAR* ĢD procedūru rokasgrāmatu;
- ikgadējs IMBC process, kas ietver ieviestās pārvaldības un kontroles sistēmas pārbaudi, tostarp novērtējuma veikšana, lai nodrošinātu, ka iestādēs, kas pārvalda attiecīgo finansējumu, tiek īstenoti atbilstīgi krāpšanas apkarošanas pasākumi, lai novērstu un atklātu krāpšanu ES finansējuma pārvaldībā;
- saņēmējā partnervalstī pieejamo krāpšanas apkarošanas mehānismu *ex-ante* izvērtēšana kā daļa no publiskā finansējuma pārvaldības atbilstības kritēriju novērtējuma budžeta atbalsta saņemšanai (proti, stingra apņemšanās cīnīties pret krāpšanu un korupciju, atbilstīgas kontroles iestādes, pietiekama tiesu iestāžu kapacitāte un efektīvi reaģēšanas un sankciju mehānismi);
- *ex-ante* kontroles attiecībā uz visiem valsts līmenī slēgtajiem iepirkuma līgumiem; šīs kontroles tiek atceltas, ja valstu sistēmas atbilst stingriem pārvaldības un kontroles kritērijiem;

atklāšanas un labošanas pasākumi:

- *ex-ante* darījumu pārbaudes, ko veic Komisijas dienesti;
- iekšējas un ārējas revīzijas un pārbaudes, tostarp revīzijas, ko veic Eiropas Revīzijas palāta;
- retrospektīvas pārbaudes un līdzekļu atgūšanas pasākumi.

Turklāt, ja pastāv aizdomas, ka pieļauts tišs pārkāpums (krāpšana), *NEAR* ĢD rīcībā ir citi, tostarp šādi pasākumi:

- maksājumu termiņa atcelšana un struktūras informēšana;
- īpašas mērķa revīzijas (*ad hoc* revīzija / revīzija tiesvedības vajadzībām);
- *EDES* (agrīnas atklāšanas izslēgšanas sistēma);
- līguma darbības apturēšana/pārtraukšana;
- izslēgšanas procedūra;
- valstu fondu finansējuma pieprasījumu apkalpošanas pārtraukšana.

NEAR ĢD ir izstrādājis un īstenojis pats savu krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas izstrādāta, pamatojoties uz *OLAF* noteikto metodiku. Tā tika atjaunināta 2016. gadā un apstiprināta attiecībā uz 2016.–2017. gadu.

Minētās krāpšanas apkarošanas stratēģijas vispārējie mērķi ir šādi.

- Krāpšanas apkarošanas tīkls, datu vākšana un norādījumi: *NEAR* ĢD ietvaros izveidot *OLAF* kontaktpunktu tīklu, kā arī sagatavot datus un statistiku par *OLAF* lietām, kas attiecas uz ĢD.

- Vadības ziņojumi un attiecības ar ES ieinteresētajām personām: ieviest ciklus regulārai ziņošanai par krāpšanas apkarošanas jautājumiem augstākās vadības un komisāra līmenī, kā arī izstrādāt instrumentus, kas sekmētu šo ziņošanu, un koordinēt attiecības starp *NEAR* ĢD un *OLAF*.
- Izpratnes veicināšana, procedūras un dokumentu pārvaldība: palielināt *NEAR* ĢD personāla informētību par krāpšanu, tostarp uzlabojot tā zināšanas un spējas veikt preventīvus un atklājošus kontroles pasākumus, un izstrādāt procedūras un norādījumus attiecībā uz ziņošanu par krāpšanu un pārvaldības plānam paredzētus galvenos darbības rādītājus krāpšanas apkarošanas jomā.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija un jauna(-s) ierosinātā(-s) budžeta izdevumu pozīcija(-s)

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs 6. kategorija	Dif./nedif. ³⁹	no EBTA valstīm ⁴⁰	no kandidātvalstīm ⁴¹	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] nozīmē
6. kategorija	16 01 Pirmspievienošanās palīdzība – Administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif. apr.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
6. kategorija	16 02 Pirmspievienošanās palīdzība – darbības apropriācijas	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ
6. kategorija	16 02.01 Atbalsts tiesiskuma, demokrātijas, pilsoniskās sabiedrības, pamattiesību un cilvēktiesību, migrācijas, tostarp robežu pārvaldības, kā arī drošības stiprināšanai.	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ
6. kategorija	16 02.02 Atbalsts valsts pārvaldes efektivitātes, strukturālo reformu un labas pārvaldības stiprināšanai	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ
6. kategorija	16 02.03 Atbalsts noteikumu, standartu, politikas un prakses izstrādei saskaņā ar Savienības noteikumiem, standartiem, politiku un praksi	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ
6. kategorija	16 02.04 Atbalsts ekonomiskās un sociālās attīstības stiprināšanai	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ
6. kategorija	16 02.05 Atbalsts teritoriālajai un pārrobežu sadarbībai	Dif. apr.	JĀ	JĀ	JĀ	JĀ

³⁹ Dif. – diferenciētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

⁴⁰ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁴¹ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem⁴²

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	6.	KAIMIŅVALSTIS UN PASAULE
--	-----------	---------------------------------

			2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	<i>Pēc 2027. gada</i>	KOPĀ
Darbības apropriācijas	Saistības	(1)	1 899,300	1 938 665	1 978 014	2 018 145	2 058 259	2 100 355	2 143 433		14 136 171
	Maksājumi	(2)	94 239	337 482	591 552	995 238	1 460 304	1 589 081	1 678 593	7 389 681	14 136 171
Administratīvās apropriācijas, ko finansē no programmas piešķiruma ⁴³	Saistības = Maksājumi	(3)	49 700	50 335	50 986	51 855	52 741	53 645	54 567		363 829
KOPĀ apropriācijas – programmas piešķirums	Saistības	=1 +3	1 949 000	1 989 000	2 029 000	2 070 000	2 111 000	2 154 000	2 198 000		14 500 000
	Maksājumi	=2 +3	143 939	387 817	642 538	1 047 093	1 513 045	1 642 726	1 733 160	7 389 681	14 500 000

⁴² Kopsummas var nesakrist noapaļošanas dēļ.

⁴³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI”
--	---	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021. g ads	2022. g ads	2023. g ads	2024. g ads	2025. ga ds	2026. ga ds	2027. ga ds	Pēc 2027. g ada	KOPĀ
Cilvēkresursi		41 128	41 950	42 789	43 645	44 518	45 408	46 316		305 755
Citi administratīvie izdevumi		3 532	3 602	3 674	3 748	3 823	3 899	3 977		26 255
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	44 659	45 552	46 464	47 393	48 341	49 307	50 294		332 010

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	Pēc 2027. gada	KOPĀ
KOPĀ apropriācijas visās daudzgažu finanšu shēmas	Saistības	1 993 659	2 034 552	2 075 464	2 117 393	2 159 341	2 203 307	2 248 294		14 832 010
	Maksājumi	188 598	433 369	689 002	1 094 486	1 561 386	1 692 033	1 783 454	7 389 682	14 832 010

IZEDUVUMU KATEGORIJĀS										
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gadi	2021. gad s	2022. gad s	2023. gad s	2024. gad s	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------	------------	------------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 7. KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	41 128	41 950	42 789	43 645	44 518	45 408	46 316	305 755
Citi administratīvie izdevumi	3 532	3 602	3 674	3 748	3 823	3 899	3 977	26 255
Starpsumma – daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	44 659	45 552	46 464	47 393	48 341	49 307	50 294	332 010

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas ⁴⁴ 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS								
Cilvēkresursi	41 750	42 585	43 436	44 305	45 191	46 095	47 017	310 379
Citi administratīvie izdevumi	7 950	7 750	7 550	7 550	7 550	7 550	7 550	53 450
Starpsumma ārpus daudz gadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	49 700	50 335	50 986	51 855	52 741	53 645	54 567	363 829

KOPĀ	94 359	95 887	97 450	99 248	101 082	102 953	104 861	695 839
-------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

⁴⁴ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.2.1. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

Gadi	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības	199	199	199	199	199	199	199
Delegācijas	50	50	50	50	50	50	50
Netiešā pētniecība							
Tiešā pētniecība							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE): AC, AL, END, INT un JED ⁴⁵							
7. kategorija							
Finansēts no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	- galvenajā mītnē	25	25	25	25	25	25
	- delegācijās	8	8	8	8	8	8
Finansēts no programmas piešķiruma ⁴⁶	- galvenajā mītnē	97	97	97	97	97	97
	- delegācijās	482	482	482	482	482	482
Netiešā pētniecība							
Tiešā pētniecība							
Cits (precizēt)							
KOPĀ		861	861	861	861	861	861

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Finansiālās palīdzības plānošana, programmu izstrāde, pārvaldība un uzraudzība
Ārštata darbinieki	Finansiālās palīdzības plānošana, programmu izstrāde, pārvaldība un uzraudzība

⁴⁵ AC – līgumdarbinieki; AL – vietējie darbinieki; END – valstu norīkotie eksperti; INT – aģentūras darbinieki; JPD – jaunākie eksperti delegācijās.

⁴⁶ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

3.2.3. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Gadi	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	KOPĀ
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva ieņēmumus finansiāli neietekmē.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus

Norādiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija: ieņēmumu	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁴⁷						
	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
Pants...							

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) budžeta izdevumu pozīciju(-as).

Citas piezīmes (piem., metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

⁴⁷ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.